

НАРЕДБА № 38 от 25.07.2007 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

Издадена от председателя на Комисията за финансов надзор, обн., ДВ, бр. 67 от 17.08.2007 г., в сила от 1.11.2007 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се уреждат изискванията към инвестиционните посредници по чл. 5 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) с цел защита на интересите на техните клиенти и осигуряване на прозрачност и стабилност на пазара на финансови инструменти, включително изискванията, свързани със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на информация, с вътрешната организация и с условията и реда за представяне на информация.

Глава втора

ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИТЕ

Чл. 2. (1) При извършване на инвестиционни услуги и дейности за сметка на клиенти инвестиционният посредник действа честно, справедливо и като професионалист в съответствие с най-добрите интереси на своите клиенти.

(2) Инвестиционният посредник третира равностойно своите клиенти.

(3) Инвестиционният посредник сключва сделки с финансови инструменти за сметка на клиенти при най-добрите условия и полагайки усилия за постигането на най-добро изпълнение съобразно подаденото от клиента нареждане. При изпълнение на нареждане, подадено от непрофесионален клиент, най-доброто изпълнение на нареждането се определя от общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението. Разходите, свързани с изпълнението, включват всички разходи, които са пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за мястото на изпълнение, таксите за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платими на трети лица, обвързани с изпълнение на нареждането.

(4) За постигане на най-добро изпълнение, в случаите когато съществува повече от едно конкурентни места за изпълнение на нареждане във връзка с финансови инструменти и при извършване на преценка и сравнение на резултатите, които могат да бъдат постигнати за непрофесионалния клиент при изпълнение на нареждането на всяко от местата за изпълнение, посочени в политиката за изпълнение на нареждания на посредника, които са подходящи за изпълнението му, се вземат предвид комисионата на посредника и разходите за изпълнение на нареждането на всяко от възможните места за изпълнение.

(5) Инвестиционният посредник няма право да определя или събира комисиони по начини, които явно несправедливо разграничават различните места за изпълнение.

(6) При спазване на задължението за постигане на най-добър резултат за клиента инвестиционният посредник при първа възможност изпълнява нарежданията на своите клиенти, освен ако това би било явно неизгодно за клиентите.

Чл. 3. (1) Когато инвестиционният посредник управлява портфейл, той трябва да спазва задължението да действа съобразно най-добрия интерес на клиента, когато подава нареждания за изпълнение на друго лице по взети от него решения за търговия с финансови инструменти за сметка на свои клиенти.

(2) Когато инвестиционният посредник извършва дейността по чл. 5, ал. 2, т. 1 ЗПФИ и

предава на други лица нареждания на свои клиенти за изпълнение, той трябва да действа съобразно най-добрия интерес на клиента.

(3) За изпълнение на задълженията по ал. 1 и 2 инвестиционният посредник:

1. полага всички разумни усилия за постигане на най-добър резултат за своите клиенти, отчитайки факторите по чл. 30, ал. 1 ЗПФИ; относителната значимост на всеки от тези фактори се определя посредством критериите по чл. 5, а за непрофесионалните клиенти - и съобразно изискванията по чл. 2, ал. 3 и 4; инвестиционният посредник е изпълнил задълженията си съгласно ал. 1 и 2 и не е длъжен да спазва изискването по изречение първо, когато следва специални инструкции на клиента при изпълнение на нареждането или предава нареждането за изпълнение на друго лице;

2. приема и прилага политика, която да осигурява спазването на изискванията по т. 1; политиката трябва да посочва по отношение на всеки клас финансови инструменти лицата, до които инвестиционният посредник подава нарежданията или на които предава нарежданията за изпълнение; лицата, до които инвестиционният посредник подава или предава нареждания за изпълнение, трябва да разполагат с необходимите споразумения и механизми за изпълнение, които да осигурят, че инвестиционният посредник изпълнява задълженията си по този член, когато подава или предава нареждания на клиенти за изпълнение на тези лица;

3. предоставя на клиентите подходяща информация за прилаганата от него политика по т. 2;

4. постоянно следи за ефективността на политиката по т. 2, включително за качеството на изпълнение от страна на лицата по т. 2, и когато е необходимо, взема мерки за отстраняване на установени нередности;

5. извършва проверка на политиката по т. 2 веднъж годишно, както и при всяка съществена промяна, която може да се отрази на възможността на посредника да осигурява най-добри резултати за своите клиенти.

(4) Алинеи 1 - 3 не се прилагат, когато инвестиционният посредник управлява клиентски портфейл и/или приема и предава нареждания и същевременно изпълнява получените нареждания или решенията за сключване на сделки при управление на портфейлите. В тези случаи се прилага чл. 30 ЗПФИ.

Чл. 4. (1) Инвестиционният посредник веднъж годишно извършва проверка на политиката за изпълнение на нареждания на клиенти по чл. 30, ал. 2 ЗПФИ и споразуменията за изпълнение на нареждания.

(2) Проверка по ал. 1 се извършва и при всяка съществена промяна, която може да се отрази на възможността на инвестиционния посредник постоянно да осигурява най-добри резултати за изпълнението на нареждания на клиенти при използването на местата за изпълнение, които са включени в политиката за изпълнение на нареждания.

(3) Инвестиционният посредник предоставя на непрофесионалните си клиенти в подходящ срок, преди да започне да предоставя услуги, включващи изпълнение на нареждания за тяхна сметка, следната информация за политиката за изпълнение на нареждания:

1. описание на относителната значимост на факторите за изпълнение по чл. 30 ЗПФИ, определена от инвестиционния посредник в съответствие с критериите по чл. 5, ал. 1, или метода, по който инвестиционният посредник определя относителната значимост на тези фактори;

2. списък на местата за изпълнение, на които посредникът разчита в голяма степен за постигане на най-добро изпълнение на нареждания на клиенти;

3. ясно и изрично предупреждение, че всички специални инструкции на клиента могат да

попечат на посредника да предприеме необходимите действия за постигане на най-добър резултат при изпълнение на нареждания на клиенти в съответствие с политиката за изпълнение на нареждания, за тази част от нареждането, до която се отнасят специалните инструкции.

(4) Информацията по ал. 3 се предоставя на клиента на траен носител. Информацията по ал. 3 може да се предоставя и посредством интернет страницата, когато тя не отговаря на изискванията за траен носител, ако са спазени условията по чл. 15, ал. 2 .

Чл. 5. (1) При изпълнение на нареждания на клиенти инвестиционният посредник взема предвид относителната значимост на факторите за изпълнение по чл. 30, ал. 1 ЗПФИ съобразно следните критерии:

1. характеристиките на клиента, включително дали е определен като непрофесионален или професионален клиент;
2. характеристиките на нареждането на клиента;
3. характеристиките на финансовите инструменти, предмет на нареждането;
4. характеристиките на местата на изпълнение, към които нареждането може да бъде насочено за изпълнение.

(2) Инвестиционният посредник е изпълнил задължението си да действа за постигане на най-добър резултат за своите клиенти, ако е изпълнил нареждането или специфичен аспект на нареждането, следвайки специални инструкции на клиента.

Чл. 6. Инвестиционен посредник, който предоставя инвестиционни консултации на клиент или управлява портфейл, сключва договор с инвестиционен консултант.

Чл. 7. (1) Информацията, която инвестиционният посредник дава на клиентите си, включително в рекламните си материали и публичните изявления на членовете на управителните и контролните органи на посредника и на лицата, работещи по договор за него, трябва да бъде разбираема, вярна, ясна и да не бъде подвеждаща.

(2) Инвестиционният посредник осигурява, че информацията по ал. 1, която дава на непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти или разпространява по начин, по който тя може да достигне до такива клиенти, отговаря на следните условия:

1. съдържа посочване на наименованието на инвестиционния посредник;
2. точна е и не подчертава потенциални ползи от дадена инвестиционна услуга или финансов инструмент, без едновременно да посочва ясно и на видно място съответните рискове;
3. достатъчна е и е представена по разбираем начин за обичайните членове на групата, до която е адресирана или е вероятно да достигне;
4. не прикрива, пропуска или омаловажава важни съобщения, изявления или предупреждения.

(3) Когато информацията по ал. 2 съдържа сравнение между инвестиционни или допълнителни услуги, финансови инструменти или лица, предоставящи инвестиционни или допълнителни услуги, тя трябва да отговаря на следните условия:

1. сравнението да е съдържателно и представено по обективен и балансиран начин;
2. да посочва източниците на информацията, използвани за сравнението;
3. да включва основните факти и предположения, използвани за изготвяне на сравнението.

(4) Когато информацията по ал. 2 съдържа посочване на предишна доходност от финансов инструмент, финансов индекс или инвестиционна услуга, тя трябва да отговаря на следните условия:

1. посочването на предишната доходност да не е най-съществената част от съобщението;

2. информацията включва подходящи данни за доходността за предходните 5 години; когато периодът, през който финансовият инструмент е бил предлаган, съответно финансовият индекс е бил формиран или инвестиционната услуга е била предлагана, е кратък или по-дълъг от 5 години, се представят данни за доходността за този период; при всички случаи данните за доходността се основават на пълен период от 12 месеца;

3. да посочва периода, за който се отнася информацията, и нейния източник;

4. да съдържа изрично предупреждение, че данните се отнасят за минал период и не са сигурен показател за бъдещи резултати;

5. ако посочването съдържа данни и стойности във валута, различна от валутата на държавата членка, в която е седалището на клиента или неговото местопребиваване, валутата трябва да бъде ясно означена и да има изрично предупреждение, че доходността може да бъде намалена или увеличена от промяната във валутните курсове;

6. когато доходността е посочена общо, се посочва размерът на комисионите, таксите и другите разходи за клиентите.

(5) Когато информацията по ал. 2 съдържа или се отнася до симулирана минала доходност, тя трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да се отнася до финансов инструмент или финансов индекс;

2. симулираната минала доходност да се основава на действителна минала доходност на един или повече финансови инструменти или индекси, които са същите или които са базов актив за финансовите инструменти, за които е симулирана доходност;

3. за действителната минала доходност по т. 2 да са спазени изискванията по ал. 4, т. 1 - 3, 5 и 6;

4. да съдържа изрично предупреждение, че данните се основават на симулирана доходност и че тя не е сигурен показател за бъдеща доходност.

(6) Когато информацията по ал. 2 съдържа информация за бъдеща доходност, тя трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да не се основава или да препраща към симулирана предишна доходност;

2. да е базирана на основателни предположения, подкрепени с обективни данни и факти;

3. когато информацията се основава на обща доходност, се посочва размерът на комисионите, таксите и другите разходи за клиентите;

4. да съдържа изрично предупреждение, че тези прогнози не са сигурен показател за бъдеща доходност.

(7) Когато информацията по ал. 2 се отнася до облагане с определен вид данък, тя съдържа уточнението, че данъчното облагане зависи от конкретните обстоятелства, свързани с клиента, и може да се променя в бъдеще.

(8) Информацията по ал. 2 не може да включва наименованието на комисията или на друг компетентен орган така, че да се посочва изрично или по друг начин да се указва, че органът е потвърдил или одобрил продуктите или услугите, предлагани от инвестиционния посредник.

(9) Предоставяната на клиентите информация, рекламните материали и публичните изявления на лицата, работещи по договор за инвестиционния посредник, трябва да бъдат предварително одобрени от лице от отдела за вътрешен контрол.

(10) Комисията може да поиска от инвестиционния посредник да представи доказателства за верността на фактите, съдържащи се в информацията до клиентите, рекламните материали и публичните изявления на членовете на управителните и контролните органи на посредника и на лицата, работещи по договор за него.

Чл. 8. (1) Инвестиционният посредник предоставя своевременно, преди непрофесионален

клиент или потенциален непрофесионален клиент да бъде обвързан по силата на договор с инвестиционния посредник за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги, следната информация:

1. условията по съответния договор;

2. информацията по чл. 9, имаща отношение към договора или към предоставяните инвестиционни или допълнителни услуги.

(2) Инвестиционният посредник в подходящ срок преди началото на предоставяне на инвестиционна или допълнителна услуга на непрофесионален клиент предоставя на клиента, съответно на потенциалния клиент, информацията по чл. 9, 10, 18 и 32.

(3) Инвестиционният посредник в подходящ срок преди предоставянето на инвестиционна или допълнителна услуга на професионален клиент предоставя на клиента информацията по чл. 32, ал. 3 и 4 .

(4) Информацията по ал. 1 - 3 се предоставя на клиента на траен носител или на интернет страницата на инвестиционния посредник, когато това не представлява траен носител, при спазване на изискванията по чл. 15, ал. 2 .

(5) Инвестиционният посредник осигурява съответствието на информацията, която се съдържа в рекламните му материали и публичните изявления на членовете на управителните и контролните органи на посредника и на лицата, работещи по договор за него, с информацията, която той предоставя на клиентите при извършването на инвестиционни и допълнителни услуги.

(6) Инвестиционният посредник своевременно уведомява клиента за всяка съществена промяна в обстоятелствата по чл. 9 , 10 , 18 и 32 , които имат отношение към предлаганата услуга на клиента. Уведомлението се извършва на траен носител, ако информацията, за която се отнася, е била предоставена на траен носител на клиента.

(7) Когато рекламни материали или публични изявления на членовете на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник или на лица, работещи по договор за него, съдържат предложение или покана от вида, посочен в ал. 8, и определят начина на отговор или формата, в която трябва да бъде предоставен отговор, те трябва да съдържат такава част от информацията по чл. 9 , 10 , 18 и 34 , която е относима към предложението или поканата.

(8) АLINEЯ 7 се прилага за рекламни материали или публични изявления на членовете на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник или на лица, работещи по договор за него, които съдържат предложения и покани от следния вид:

1. предложение за сключване на договор с предмет финансов инструмент или инвестиционна или допълнителна услуга с всяко лице, което отговори на съобщението;

2. покана до всяко лице, което отговори на съобщението да направи предложение за сключване на договор с предмет финансов инструмент или инвестиционна или допълнителна услуга.

(9) В случаите, когато потенциален непрофесионален клиент трябва да се запознае с документи, съдържащи информацията по чл. 9 , 10 , 18 и 32 , за да отговори на предложението или поканата, съдържащи се в рекламните материали или публичните изявления, ал. 7 не се прилага.

Чл. 9. (1) Инвестиционният посредник предоставя на непрофесионални клиенти или на потенциални непрофесионални клиенти следната обща информация, ако е приложима:

1. наименованието и адреса на инвестиционния посредник, както и телефон и/или друга информация за контакт с инвестиционния посредник;

2. езиците, на които клиентът може да комуникира и да води кореспонденция с

инвестиционния посредник и да получава документи и друга информация от него;

3. начините на комуникация, които се използват между инвестиционния посредник и неговите клиенти, включително, когато е приложимо, начините за изпращане и приемане на нареждания;

4. изрично посочване, че инвестиционният посредник е лицензиран, както и посочване на наименованието и адреса на органа, който е издал лиценза;

5. вида, периодичността и срока за предоставяне на отчетите и потвържденията до клиента във връзка с извършваните инвестиционни услуги и дейности;

6. кратко описание на мерките, които посредникът предприема, за да гарантира финансовите инструменти или пари на клиенти, ако посредникът държи такива за клиента, включително кратко описание на системите за компенсиране на инвеститорите или гарантиране на влоговете, в които инвестиционният посредник участва във връзка с дейността му в държава членка;

7. описание, което може да бъде и в обобщена форма, на политиката за третиране на конфликти на интереси по чл. 75, ал. 1, т. 4, прилагана от инвестиционния посредник;

8. допълнителна подробна информация за политиката за третиране на конфликти на интереси; информацията се предоставя при поискване от клиента на траен носител или на интернет страницата на инвестиционния посредник, когато това не представлява предоставяне на траен носител, при спазване на изискванията по чл. 15, ал. 2.

(2) В случаите, когато инвестиционният посредник управлява индивидуален портфейл на клиент, посредникът прилага подходящ метод за оценка и сравнение като общоприет еталон в зависимост от инвестиционните цели на клиента и видовете финансови инструменти, включени в клиентския портфейл, по такъв начин, че клиентът, ползващ услугата, да може да оцени изпълнението на услугата от инвестиционния посредник.

(3) В случаите, когато инвестиционният посредник предлага на непрофесионален клиент или на потенциален непрофесионален клиент услугата управление на портфейл, посредникът предоставя на клиента освен информацията по ал. 1 и следната информация, когато е приложима:

1. информация относно метода и периодичността на оценка на финансовите инструменти в клиентския портфейл;

2. данни за всяко делегиране на управлението на всички или на част от финансовите инструменти и/или пари в клиентския портфейл;

3. характеристики и сведения за всеки еталон, по който резултатите от управлението на портфейла ще бъдат сравнявани;

4. видовете финансови инструменти, които могат да се включат в клиентския портфейл, и видовете сделки, които могат да се сключват с тях, включително всички ограничения;

5. целите на управлението, нивото на риск, съдържащо се в преценката на управляващия портфейла, както и всички специфични ограничения на тази преценка.

Чл. 10. (1) Инвестиционният посредник предоставя на клиента и на потенциалния клиент общо описание на финансовите инструменти и рисковете, свързани с тях. Описанието трябва да бъде съобразено с вида на клиента (професионален или непрофесионален) и да отговаря на следните изисквания:

1. да съдържа подробно обяснение на вида и характеристиките на конкретния вид финансов инструмент и на конкретните рискове, свързани с него;

2. информацията по т. 1 да позволява на клиента да вземе информирано инвестиционно решение.

(2) Описанието на рисковете трябва да включва следните елементи, доколкото са

приложими за конкретния вид финансов инструмент, статуса и нивото на познания на клиента:

1. посочване на рисковете, свързани с конкретния вид финансов инструмент, включително обяснение на ливъриджа и неговите последици и рискът да се изгуби цялата направена инвестиция;

2. променливостта на цената на финансовите инструменти и всички пазарни ограничения, касаещи тези инструменти;

3. обстоятелството, че инвеститорът може да поеме финансови и други допълнителни задължения, като резултат от сделки с финансови инструменти, включително непредвидени задължения, допълнителни към разходите за придобиване на инструментите;

4. всички маржин изисквания или подобни задължения, приложими към инструментите от този вид.

(3) Заместник-председателят, ръководещ управление "Надзор на инвестиционната дейност", наричан по-нататък "заместник-председателя", може да определи съдържанието на описанието на рисковете по ал. 1 и 2.

(4) Когато финансовите инструменти са предмет на публично предлагане, осъществявано въз основа на публикуван проспект при спазване изискванията на [Директива 2003/71/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и относно изменение на [Директива 2001/34/ЕО](#) ([Директива 2003/71/ЕО](#)); инвестиционният посредник информира непрофесионалния клиент и потенциалния непрофесионален клиент къде проспектът е достъпен за публиката.

(5) В случаите, когато рисковете, свързани с финансов инструмент, състоящ се от два или повече различни финансови инструмента или услуги, е вероятно да бъдат по-високи от рисковете, свързани с който и да е от компонентите му, инвестиционният посредник предоставя адекватно описание на компонентите на финансовия инструмент и на начина, по който тяхното взаимодействие повишава рисковете.

(6) В случаите, когато финансовите инструменти включват гаранция от трето лице, инвестиционният посредник трябва да предостави на непрофесионалния клиент и потенциалния непрофесионален клиент достатъчно данни за гаранта и гаранцията, позволяващи му да направи обективна оценка на гаранцията.

Чл. 11. Задълженията по чл. 10 не се прилагат относно дялове и акции на колективни инвестиционни схеми в случаите, когато инвестиционният посредник предостави информацията, съдържаща се в краткия проспект съгласно [чл. 28 от Директива 85/611/ЕИО](#) на Съвета относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа ([Директива 85/611/ЕИО](#)).

Чл. 12. (1) Инвестиционният посредник уведомява всички свои клиенти за условията и критериите, по които ги определя като професионални или непрофесионални, както и за обстоятелствата, при които могат да бъдат определени като приемлива насрещна страна. Клиентите се уведомяват на траен носител и за правото им да поискат да бъдат определени по различен начин и за ограниченията на тяхната защита при определянето им по друг начин.

(2) Инвестиционният посредник определя клиента като професионален, непрофесионален или приемлива насрещна страна съобразно критериите, установени в ЗПФИ.

(3) Инвестиционният посредник по собствена инициатива или по искане на клиента може:

1. да определи като професионален или непрофесионален клиент, който в други случаи би бил определен като приемлива насрещна страна по смисъла на § 1, т. 29 ЗПФИ;

2. да определи като непрофесионален клиент, който се счита за професионален клиент по смисъла на раздел I от приложението към ЗПФИ.

(4) Когато лице, определено като приемлива насрещна страна, поиска да не бъде третирано като такава и инвестиционният посредник се съгласи, това лице ще се третира като професионален клиент, освен ако изрично не е поискало да бъде третирано като непрофесионален клиент.

(5) В случаите, когато приемлива насрещна страна изрично поиска да бъде третирана като непрофесионален клиент, се прилагат съответно чл. 36, ал. 2 - 5 ЗПФИ.

Чл. 13. (1) Инвестиционният посредник не може:

1. да извършва сделки за сметка на клиенти в обем или с честота, на цени или с определена насрещна страна, за които според обстоятелствата може да се приеме, че се извършват изключително в интерес на инвестиционния посредник;

2. да купува за своя сметка финансови инструменти, за които негов клиент е подал нареждане за покупка, и да ги продава на клиента на цена, по-висока от цената, на която ги е купил;

3. да извършва за своя или за чужда сметка действия с пари и финансови инструменти на клиента, за които не е оправомощен от клиента;

4. да продава за своя или за чужда сметка финансови инструменти, които инвестиционният посредник или неговият клиент не притежава, освен при условията и по реда на наредба;

5. да участва в извършването, включително като регистрационен агент, на прикрити покупки или продажби на финансови инструменти;

6. да получава част или цялата изгода, ако инвестиционният посредник е сключил и изпълнил сделката при условия, по-благоприятни от тези, които е установил клиентът;

7. да извършва дейност по друг начин, който застрашава интересите на неговите клиенти или стабилността на пазара на финансови инструменти.

(2) Забраната по ал. 1, т. 1 не се прилага за сделки, за извършването на които клиентът е дал изрични инструкции по своя инициатива.

(3) Забраната по ал. 1, т. 2 се отнася и за членовете на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник, за лицата, които управляват дейността му, както и за всички лица, които работят по договор за него, и за свързани с тях лица.

Чл. 14. (1) Инвестиционният посредник няма право във връзка с предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиент да заплаща, съответно да предоставя и получава, възнаграждение, комисиона или непарична облага, освен:

1. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на клиента или негов представител;

2. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на трето лице или негов представител, ако са налице следните условия:

а) съществуването, естеството и размерът на възнаграждението, комисионата или непаричната облага са посочени на клиента ясно, по достъпен начин, точно и разбираемо, преди предоставянето на съответната инвестиционна или допълнителна услуга, а когато размерът не може да бъде определен, е посочен начинът за неговото изчисляване;

б) заплащането, съответно предоставянето, на възнаграждението, комисионата или непаричната облага, е с оглед подобряване на качеството на услугата и не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа в най-добър интерес на клиента;

3. присъщи такси, които осигуряват или са необходими с оглед предоставянето на

инвестиционните услуги като разходи за попечителски услуги, такси за сетълмент и обмен на валута, хонорари за правни услуги и публични такси и които по своя характер не водят до възникване на конфликт със задължението на инвестиционния посредник да действа честно, справедливо и професионално в най-добър интерес на клиента.

(2) Счита се, че инвестиционният посредник е изпълнил задължението си по ал. 1, т. 2, буква "а", когато:

а) представя съществените условия на договорите относно възнаграждението, комисионата или непаричната облага в обобщена форма;

б) предоставя детайлна информация относно възнаграждението, комисионата или непаричната облага по искане на клиента; и

в) предоставянето на информацията съгласно тази алинея е честно, справедливо и в интерес на клиента.

Чл. 15. (1) За случаите, при които съгласно тази наредба се изисква предоставяне на информация на клиента на траен носител, инвестиционният посредник предоставя информация на хартиен носител или по друг начин, за който са спазени следните изисквания:

1. предоставянето на информацията по този начин е подходящо с оглед съществуващите или предстоящите отношения с клиента;

2. клиентът изрично е предпочел този начин за предоставяне на информация пред предоставянето ѝ на хартиен носител.

(2) Когато информацията се предоставя на клиенти чрез интернет страницата на посредника и не е адресирана до конкретен клиент, тя трябва да отговаря на следните условия:

1. предоставянето на информацията по този начин е подходящо с оглед съществуващите или предстоящите отношения с клиента;

2. клиентът изрично се е съгласил с този начин на предоставяне на информацията;

3. клиентът е уведомен чрез електронен способ за адреса на интернет страницата на посредника и мястото на страницата, където се намира тази информация;

4. информацията е актуална;

5. информацията е достъпна непрекъснато на интернет страницата на посредника за времето, обикновено необходимо на клиентите да се запознаят с нея.

(3) Предоставянето на информация чрез електронни средства за комуникация се счита за подходящо с оглед съществуващите или предстоящите отношения с клиента, ако са налице данни, че клиентът има редовен достъп до интернет. Счита се, че клиентът има редовен достъп до интернет, ако предостави адрес на електронна поща за нуждите на установените отношения с инвестиционния посредник.

Чл. 16. Членовете на управителния орган на инвестиционния посредник и лицата, които управляват дейността на инвестиционния посредник, както и членовете на контролния орган, когато това е приложимо, отговарят за осъществяването на дейността на инвестиционния посредник в съответствие с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му.

Чл. 17. (1) Инвестиционният посредник приема, прилага и поддържа подходящи правила за предотвратяване извършването на следните действия от лице, което работи по договор за инвестиционния посредник и което участва в извършването на дейности, които могат да породят конфликт на интереси, или което поради осъществяваната от него дейност за инвестиционния посредник има достъп до вътрешна информация по смисъла на Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти (ЗПЗФИ) или до друга

поверителна информация за клиенти или сделки със или за клиенти:

1. сключване на лична сделка, която отговаря на някое от следните условия:

а) осъществяването ѝ от това лице е забранено със ЗПЗФИ;
б) свързана е със злоупотреба или неправомерно разкриване на поверителна информация;
в) осъществяването ѝ е в противоречие или може да доведе до противоречие със задължение на инвестиционния посредник съгласно ЗПФИ или актовете по прилагането му;

2. предоставяне на съвет или оказване на съдействие извън обичайно осъществяваната от него дейност за инвестиционния посредник на друго лице да сключи сделка с финансови инструменти, която, ако би била лична сделка на лицето, което работи по договор за инвестиционния посредник, би била забранена съгласно чл. 36, ал. 3, т. 1 и чл. 42, ал. 3, т. 1 и 2 ;

3. разкриване извън обичайно осъществяваната от него дейност за инвестиционния посредник на информация или мнение на друго лице, при условие че лицето, което работи по договор за инвестиционния посредник, знае или обосновано може да се предположи, че знае, че в резултат на това разкриване лицето ще извърши или е вероятно да извърши някое от следните действия:

а) да сключи сделка с финансови инструменти, която, ако би била лична сделка на лицето, което работи по договор за инвестиционния посредник, би била забранена съгласно чл. 36, ал. 3, т. 1 и чл. 44, ал. 3, т. 1 и 2 ;

б) да предостави съвет или да окаже съдействие на друго лице да сключи сделка по буква "а".

(2) Правилата по ал. 1 осигуряват, че:

1. всяко лице, което работи за инвестиционния посредник, е запознато с ограниченията при сключване на лични сделки и мерките, приети от инвестиционния посредник относно личните сделки и разкриването на информация съгласно ал. 1;

2. инвестиционният посредник своевременно е уведомен за всяка лична сделка, сключена от лицата, които работят за инвестиционния посредник, чрез уведомление или по друг начин, който позволява на инвестиционния посредник да установи сключването на такива сделки;

3. се пази архив на личните сделки, за които инвестиционният посредник е уведомен или които са установени от него, включително разрешения или забрани във връзка с такива сделки.

(3) В случаите, когато е сключен договор между инвестиционния посредник и трето лице за възлагане извършването на дейност на това трето лице, в него следва да се включи задължение на това лице да поддържа регистър на личните сделки, сключени от лица по ал. 1, и да предоставя тази информация на инвестиционния посредник по негово искане.

(4) Изискванията по ал. 1 и 2 не се прилагат за лични сделки, които отговарят на някое от следните условия:

1. лични сделки, сключени при управление на индивидуален портфейл, ако не е налице предхождащ сключването на сделката обмен на информация във връзка със сделката между лицето, извършващо управлението, и лицето, което работи по договор за инвестиционния посредник, или друго лице, за чиято сметка е сключена сделката;

2. лични сделки с предмет дялове на предприятия за колективно инвестиране или дялове на предприятия за колективно инвестиране, които подлежат на надзор съгласно законодателството на държава членка, изискващо ниво на разпределение на риска в активите им, еквивалентно на това при колективните инвестиционни схеми, ако лицето,

което работи по договор за инвестиционния посредник, или друго лице, за чиято сметка е сключена сделката, не участва в управлението на това предприятие.

Чл. 18. (1) Инвестиционният посредник предоставя на непрофесионалните си клиенти и на потенциалните непрофесионални клиенти следната информация за разходите и таксите по сделките, доколкото е приложима:

1. общата цена, която ще бъде платена от клиента във връзка с финансовия инструмент или предоставената инвестиционна или допълнителна услуга, включително всички възнаграждения, комисиони, такси и разноси, както и всички данъци, платими чрез инвестиционния посредник; в случай че точната цена не може да бъде определена, се посочва основата за изчислението ѝ по начин, по който клиентът може да я провери и потвърди; комисионите на инвестиционния посредник се посочват отделно във всеки отделен случай;

2. когато някоя от частите от общата цена по т. 1 следва да бъде платена в чужда валута или равностойността на тази валута, се посочват валутата на плащане, курсът и разходите за обмяната;

3. уведомление за възможността да възникнат и други разходи, включително данъци, свързани със сделките с финансови инструменти или предоставени инвестиционни услуги, които не се плащат чрез посредника и не са наложени от него;

4. правилата и начините за плащане или друго изпълнение.

(2) Задължението по ал. 1 не се прилага относно дялове и акции на колективни инвестиционни схеми, ако инвестиционният посредник предостави на клиента информацията, съдържаща се в краткия проспект съгласно [чл. 28 от Директива 85/611/ЕИО](#).

Глава трета

ОЦЕНКА ЗА ПОДХОДЯЩА УСЛУГА

Чл. 19. (1) При предоставяне на инвестиционни консултации или извършване на управление на портфейл инвестиционният посредник изисква от клиента или потенциалния клиент информация, която му е необходима за установяването на съществените факти относно клиента и дава разумни основания на посредника да счита, отчитайки същността и обхвата на предлаганата услуга, че сделката, която ще бъде препоръчана или ще бъде сключена при управление на портфейл, отговаря на следните критерии:

1. отговаря на инвестиционните цели на клиента;

2. клиентът има финансовата възможност да понесе всички свързани инвестиционни рискове, съвместими с неговите инвестиционни цели;

3. клиентът има необходимия опит и познания, за да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл.

(2) Когато предоставя инвестиционна услуга по ал. 1 на професионален клиент, инвестиционният посредник може да приеме, че по отношение на продуктите, сделките и услугите, за които е определен като професионален клиент, той притежава необходимия опит и познания за целите на ал. 1, т. 3.

(3) Когато предоставя инвестиционна консултация на професионален клиент съгласно раздел I от приложението към ЗПФИ, инвестиционният посредник може да приеме за целите на ал. 1, т. 2, че този клиент има финансовата възможност да понесе всички свързани инвестиционни рискове, съвместими с неговите инвестиционни цели.

(4) Информацията относно финансовото състояние на клиента или потенциалния клиент включва, когато е приложимо, информация за източниците и размера на неговите

постоянни приходи, неговите активи, включително ликвидни активи, инвестиции и недвижима собственост, както и неговите редовни финансови задължения.

(5) Информацията относно инвестиционните цели на клиента или потенциалния клиент включва, когато е приложимо, информация за периода от време, в който клиентът желае да държи инвестицията, неговите предпочитания по отношение на поетия риск, рисковия му профил и целите на инвестицията.

(6) Когато при предоставяне на инвестиционна консултация или управление на портфейл инвестиционният посредник не е събрал изискуемата информация по чл. 28, ал. 1 ЗПФИ, той няма право да препоръчва инвестиционни услуги или финансови инструменти на клиента или потенциалния клиент.

Чл. 20. (1) Когато инвестиционен посредник преценява дали инвестиционна услуга, различна от инвестиционни консултации и управление на портфейл, е подходяща за клиента, той трябва да установи дали клиентът притежава необходимите опит и знания, за да разбере рисковете, свързани с продукта или инвестиционната услуга, която се предлага или иска.

(2) Инвестиционният посредник може да приеме, че професионалният клиент притежава необходимите опит и знания, за да разбере рисковете, свързани с конкретната инвестиционна услуга, сделка или продукт, за които клиентът е определен като професионален.

Чл. 21. (1) Информацията, която инвестиционният посредник изисква от клиента или потенциалния клиент за опита и знанията му в сферата на инвестиционната дейност, съдържа:

1. вида услуги, сделки и финансови инструменти, с които клиентът е запознат;
2. същността, обема и честотата на сделките с финансови инструменти за сметка на клиент, както и периода, в който те ще бъдат сключвани;
3. степента на образование, професия или относима предишна професия на клиента или потенциалния клиент.

(2) Инвестиционният посредник изисква такава част от информацията по ал. 1, която е подходяща с оглед характеристиките на клиента, същността и обхвата на услугите, които ще се предоставят, и видовете продукти или сделки, които се предвиждат, включително тяхната комплексност и свързаните с тях рискове.

(3) Инвестиционният посредник не може да поощрява клиентите си или потенциалните клиенти да не предоставят изискуемата информация за целите по чл. 28 ЗПФИ.

(4) Инвестиционният посредник се ръководи от предоставената от неговите клиенти или потенциални клиенти информация, освен ако знае или е трябвало да знае, че информацията е неточна, непълна или неактуална.

Глава четвърта

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ ЗА СМЕТКА НА КЛИЕНТИ

Раздел I

Общи условия при предоставяне на услуги

Чл. 22. (1) Инвестиционният посредник може да сключва договорите с клиентите си при общи условия.

(2) Инвестиционният посредник обявява в тарифа стандартното си комисионно възнаграждение по различните видове договори с клиенти, както и вида и размера на разходите за клиентите, ако те не се включват във възнаграждението.

(3) Общите условия и тарифата се излагат на видно и достъпно място в помещението, в което инвестиционният посредник приема клиенти.

(4) При предоставяне на инвестиционни услуги, различни от предоставянето на инвестиционна консултация на нов непрофесионален клиент, инвестиционният посредник му предоставя на хартиен носител или на друг траен носител информация за основните права и задължения на клиента и инвестиционния посредник, включително чрез предоставяне на прилаганите от посредника общи условия.

Чл. 23. (1) Съдържанието на общите условия се определя в зависимост от услугите и дейностите, за които е получен лиценз, като в тях може да се съдържа информацията, която инвестиционният посредник трябва да предостави на непрофесионални клиенти съгласно изискванията на тази наредба.

(2) Инвестиционният посредник включва в общите условия или в договора с клиента, когато не прилага общи условия, информация за начините за разумно и справедливо уреждане на споровете.

Раздел II

Предоставяне на инвестиционни услуги за сметка на клиенти

Чл. 24. (1) Инвестиционният посредник предоставя инвестиционни и допълнителни услуги за сметка на клиенти въз основа на писмен договор с клиента.

(2) Клиентът, съответно неговият представител, подписва договора по ал. 1 в присъствието на лице по чл. 39, ал. 1, след като бъде проверена самоличността на клиента или представителя му.

(3) Лице от отдела за вътрешен контрол в инвестиционния посредник проверява дали договорът по ал. 1 съответства на изискванията на ЗПФИ, на актовете по прилагането му и на вътрешните актове на инвестиционния посредник. В този случай лицето от отдела за вътрешен контрол до края на работния ден съставя документ, с който удостоверява извършването на проверката.

(4) При изпълнение на договора по ал. 1 и в съответствие със счетоводното законодателство инвестиционният посредник открива аналитични сметки за финансови инструменти и за парични средства на клиента.

(5) Копие от документа за самоличност на клиента, съответно на неговия представител, заверено от него и от лицето по чл. 39, ал. 1, което сключва договора за инвестиционния посредник. Заверката се извършва с полагане на надпис "вярно с оригинала", дата и подпис на лицето, което извършва заверката.

(6) В договора по ал. 1 се вписват индивидуализиращи данни на лицата, които го сключват, качеството, в което действа лицето, представляващо инвестиционния посредник, дата и място на сключване и действащите към момента на сключването общи условия, ако има такива, основните права и задължения на страните и посочване на информацията, която посредникът е длъжен да му предостави.

Чл. 25. (1) Сключване на договора по чл. 24, ал. 1 чрез пълномощник е допустимо само ако се представи нотариално заверено пълномощно, което съдържа представителна власт за извършване на управителни или разпоредителни действия с финансови инструменти и декларация от пълномощника, че не извършва по занятие сделки с финансови инструменти, както и че не е извършвал такива сделки в едногодишен срок преди сключване на договора.

(2) Инвестиционният посредник задържа за своя архив декларацията и оригиналното пълномощно по ал. 1, съответно нотариално заверен препис от него. Ако пълномощното е с многократно действие, инвестиционният посредник задържа копие от него, заверено от пълномощника и от лице от отдела за вътрешен контрол.

Чл. 26. (1) Инвестиционният посредник сключва договора по чл. 24, ал. 1 и приема

документите по чл. 34, ал. 1 и 3 само във вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор адрес на управление, клон или офис.

(2) Помещенията по ал. 1 трябва да разполагат с необходимото техническо оборудване и програмно осигуряване, позволяващо приемането на поръчки, включително на поръчките, подавани чрез дистанционен способ за комуникация, спазването на поредността на постъпване на поръчките при предаването им за изпълнение и съхраняване на информацията.

(3) Инвестиционният посредник поставя на входа на всеки от клоновете и офисите по ал. 1 информация за наименованието и седалището си, работното време, името и фамилията на лицето, отговорно за съответния клон или офис.

(4) Инвестиционните посредници представят сертификат за противопожарна безопасност на помещенията, в които те извършват дейност към момента на подаване на заявлението за вписването им в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Чл. 27. Инвестиционният посредник не може да сключи договора по чл. 24, ал. 1, ако клиентът или негов представител не е представил и не е подписал всички необходими документи по чл. 24 и 25, представил е документи с явни нередности или данните в тях са непълни, имат неточности или противоречия или е налице друго обстоятелство, което поражда съмнение за ненадлежна легитимация или представляване. Инвестиционният посредник не може да сключи договор по чл. 24, ал. 1 и ако насрещната страна е представлявана от пълномощник, който декларира извършването по занятие на сделки с финансови инструменти.

Чл. 28. (1) Инвестиционният посредник открива на клиента подсметка в депозитарна институция на основата на писмения договор по чл. 24, ал. 1 и в съответствие с предвидените в него условия.

(2) Инвестиционният посредник, който открива сметка за финансови инструменти на свой клиент при трето лице, трябва да полага дължимата грижа за интересите на клиента при определяне на това лице и възлагането на същото да съхранява финансовите инструменти на клиента, както и периодично, но най-малко веднъж годишно, да преразглежда със същата грижа избора на това лице и условията, при които то съхранява финансовите инструменти на клиента.

(3) В изпълнение на задълженията по ал. 2 инвестиционният посредник отчита професионалните качества и пазарната репутация на третото лице, както и нормативните изисквания и пазарните практики, свързани с държането на такива финансови инструменти, които могат да накърнят правата на клиента.

(4) В случай че инвестиционният посредник предвижда съхраняването на финансови инструменти на клиент при трето лице в държава, чието законодателство предвижда специална регулация и надзор относно съхраняването на финансови инструменти за сметка на друго лице, инвестиционният посредник не може да предостави за съхранение клиентските финансови инструменти при лице от тази държава, което не подлежи на предвидените от местното законодателство регулация и надзор.

(5) Инвестиционният посредник няма право да съхранява финансови инструменти на клиент при трето лице в трета държава, чието законодателство не регулира съхраняването на финансови инструменти за сметка на трето лице.

(6) Ограничението по ал. 5 не се прилага, ако е налице някое от следните условия:

1. естеството на финансовите инструменти или на инвестиционните услуги, предоставяни във връзка с тези инструменти, изисква съхраняването им при трето лице в трета държава по ал. 5;

2. професионален клиент писмено поиска финансовите му инструменти да бъдат съхранявани при трето лице в трета държава по ал. 5.

(7) Инвестиционният посредник предприема необходимите действия, за да осигури, че съхраняването на финансови инструменти на негови клиенти при трето лице се извършва по начин, който гарантира идентифициране на клиентските финансови инструменти отделно от финансовите инструменти на инвестиционния посредник и на третото лице, чрез воденето на отделни сметки от това трето лице или чрез прилагането на други мерки, осигуряващи същото ниво на защита.

(8) В случай че приложимото законодателство към дейността на третото лице не позволява спазването на изискванията по ал. 7, инвестиционният посредник предприема подходящи мерки за гарантиране на правата на клиента във връзка със съхраняването при третото лице финансови инструменти, включително като открива отделни от своята сметка сметки за финансовите инструменти на клиенти, които третото лице води на името на инвестиционния посредник, но за чужда сметка.

Чл. 29. (1) Инвестиционният посредник депозира паричните средства, предоставени от клиенти или получени в резултат на извършени за тяхна сметка инвестиционни услуги, в лице по чл. 34, ал. 3 ЗПФИ най-късно до края на следващия работен ден. Изискването по изречение първо не се прилага спрямо кредитните институции във връзка с държани от тях депозити.

(2) Инвестиционният посредник, който депозира паричните средства на свой клиент в лице по чл. 34, ал. 3, т. 2 - 4 ЗПФИ, трябва да полага дължимата грижа за интересите на клиента при определяне на това лице и депозирането на паричните средства на клиента в нея, както и периодично, но най-малко веднъж годишно, да преразглежда със същата грижа избора на тази институция или колективна инвестиционна схема и условията, при които тя държи паричните средства на клиента.

(3) В изпълнение на задълженията по ал. 2 инвестиционният посредник отчита професионалните качества и пазарната репутация на лицето с оглед гарантиране на правата на клиента, както и нормативните изисквания и пазарните практики, свързани с държането на паричните средства, които могат да накърнят правата на клиента.

(4) Инвестиционният посредник няма право да инвестира паричните средства на клиента в колективна инвестиционна схема, ако клиентът се противопостави на такъв начин на съхраняване на предоставените от него парични средства.

(5) Инвестиционният посредник предприема необходимите действия, за да осигури, че депозиранияте съгласно ал. 1 парични средства на клиенти се водят по индивидуални сметки или сметка на клиентите, отделно от паричните средства на инвестиционния посредник.

(6) В случай че приложимото законодателство към дейността на лицето по чл. 34, ал. 3 ЗПФИ не позволява спазването на изискванията по ал. 5, инвестиционният посредник предприема подходящи мерки за гарантиране на правата на клиента във връзка с депозиранияте парични средства, включително чрез откриване на обща сметка за парични средства на клиенти, която това лице води на името на инвестиционния посредник, но за чужда сметка.

Чл. 30. (1) Инвестиционният посредник няма право да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с държани от него финансови инструменти на клиенти или по друг начин да използва за собствена сметка или за сметка на друг клиент такива финансови инструменти, освен ако клиентът е дал предварително своето изрично съгласие за използване на финансовите му инструменти при определени условия и използването на финансовите

инструменти се осъществява при спазване на тези условия. Съгласието по предходното изречение следва да бъде дадено писмено, ако клиентът, чиито финансови инструменти се използват, е непрофесионален.

(2) Инвестиционният посредник няма право да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с финансови инструменти на клиенти, държани в обща клиентска сметка при трето лице, или по друг начин да използва за собствена сметка или за сметка на друг клиент такива финансови клиентски инструменти. Забраната по изречение първо не се прилага, ако са спазени изискванията по ал. 1 и най-малко едно от следните условия:

1. всички клиенти, чиито финансови инструменти се съхраняват заедно в общата сметка, предварително са дали изрично съгласие в съответствие с ал. 1;

2. инвестиционният посредник е установил процедури, гарантиращи, че се използват само финансови инструменти на клиенти, които предварително са дали изрично съгласие за това в съответствие с ал. 1, както и механизми за контрол относно спазването на това изискване.

(3) В случаите по ал. 2 във водената от инвестиционния посредник отчетност се включва информация за клиента, по чието нареждане са използвани финансовите инструменти, както и за броя на използваните финансови инструменти на всеки клиент, с оглед коректното разпределяне на евентуални загуби.

Чл. 31. (1) Инвестиционен посредник, който държи финансови инструменти и парични средства на клиенти, поддържа отчетност и води сметки за държаните клиентски активи по начин, който му позволява във всеки момент незабавно да разграничи държаните за един клиент активи от активите на останалите клиенти на инвестиционния посредник и от собствените си активи.

(2) Отчетността и сметките по ал. 1 се поддържат по начин, който осигурява тяхната точност и съответствието им с държаните за клиентите финансови инструменти и парични средства.

(3) Инвестиционният посредник редовно съгласува отчетността и сметките по ал. 1, водени от него, с тези, водени от трети лица, при които се съхраняват клиентски активи.

Чл. 32. (1) Инвестиционният посредник уведомява непрофесионалните си клиенти или потенциалните непрофесионални клиенти от кое трето лице и къде могат да бъдат съхранявани предоставените на посредника пари и/или финансови инструменти. Уведомлението по изречение първо включва и посочване на отговорността на инвестиционния посредник по националното законодателство за всяко действие или бездействие на лицето, което държи клиентските пари и/или финансови инструменти, и последиците за клиента от несъстоятелност на това лице.

(2) Инвестиционният посредник уведомява непрофесионалните си клиенти или потенциалните непрофесионални клиенти за възможността финансовите му инструменти да бъдат съхранявани в обща сметка при трето лице, когато националното законодателство допуска такава възможност. Инвестиционният посредник уведомява непрофесионалните си клиенти или потенциалните непрофесионални клиенти за случаите, когато националното законодателство не позволява финансовите инструменти на клиента, държани от трето лице, да бъдат отделени от финансовите инструменти на това трето лице или на инвестиционния посредник. Уведомленията трябва да съдържат и изрично посочване на рисковете за клиента, произтичащи от обстоятелствата по предходните изречения.

(3) Инвестиционният посредник изрично уведомява клиента или потенциалния клиент, когато сметките, които съдържат негови пари и финансови инструменти, подлежат или ще

подлежат на уредба от правото на държава, която не е държава членка. Уведомлението трябва да посочва, че правата на клиента, свързани с финансовите инструменти или паричните средства, могат да се различават поради приложимостта на правото на трета държава.

(4) Инвестиционният посредник изрично уведомява клиента за:

1. наличието на право на обезпечение или право на задържане върху клиентските пари или финансови инструменти за инвестиционния посредник и за условията, при които възниква или може да възникне такова право;
2. наличието на право на прихващане върху клиентските пари или финансови инструменти за инвестиционния посредник и за условията, при които възниква или може да възникне такова право;
3. съществуването и условията, при които инвестиционният посредник има или може да има право на прихващане по отношение на клиентските финансови инструменти или пари;
4. възможността депозитарната институция да има право на обезпечение, право на задържане или на прихващане върху клиентските финансови инструменти или пари, когато това е приложимо.

(5) Преди да сключи сделка за финансиране на ценни книжа с предмет финансови инструменти, държани за сметка на непрофесионален клиент, или преди да използва по какъвто и да е друг начин тези финансови инструменти за своя сметка или за сметка на друг клиент, инвестиционният посредник предоставя на непрофесионалния клиент на траен носител и в разумен срок преди използването на финансовите инструменти ясна, пълна и точна информация за задълженията и отговорностите на посредника във връзка с използването на финансовите инструменти, включително условията за тяхното връщане и свързаните с това рискове.

Чл. 33. Регистрираният одитор на инвестиционния посредник включва в доклада си, изготвян при проверката на годишния финансов отчет на инвестиционния посредник, информация относно съответствието на създадената и прилаганата от инвестиционния посредник организация във връзка със съхраняването на клиентски активи с изискванията по чл. 28 - 31 .

Чл. 34. (1) За извършване на сделки с финансови инструменти клиентите на инвестиционния посредник подават нареждания със следното минимално съдържание:

1. имена (наименование) и уникален клиентски номер на клиента и на неговия представител, а ако такива номера не са присвоени - съответните идентификационни данни по чл. 66 ;
2. вид, емитент, уникален код на емисия или наименование на инструмента, съответно характеристики на деривативния финансов инструмент и брой на финансовите инструменти, за които се отнася нареждането;
3. вид на нареждането;
4. същност на нареждането (покупка, продажба, замяна и др.);
5. единична цена и обща стойност на нареждането;
6. срок на валидност на нареждането;
7. място на изпълнение, на което да бъде изпълнено нареждането, ако клиентът определи такова;
8. количествено изпълнение на нареждането (частично, изцяло);
9. начин на плащане;
10. дата, час и място на подаване на нареждането;
11. други специфични инструкции на клиента.

(2) В нареждането се вписва и неговият уникален пореден номер.

(3) Подаване на нарежданията по ал. 1 чрез пълномощник се извършва само ако той представи нотариално заверено пълномощно, което съдържа представителна власт за извършване на разпоредителни действия с финансови инструменти и декларация по чл. 25, ал. 1 за едногодишен срок преди подаване на поръчката. Член 24, ал. 5 и чл. 25, ал. 2 се прилагат съответно.

(4) Инвестиционният посредник може да приема нареждания за сделки с финансови инструменти, подадени по телефона или чрез друг дистанционен способ за комуникация от клиенти. В този случай инвестиционният посредник до края на работния ден съставя документ, съдържащ данните по ал. 1 и данните - предмет на декларациите по чл. 35, ал. 1, с който удостоверява съдържанието на дистанционно подаденото нареждане.

(5) Алинея 4 не се прилага спрямо нареждане, подавано от представител, който не е удостоверил пред инвестиционния посредник представителната си власт, или от пълномощник, който предварително не е представил пред инвестиционния посредник документите по чл. 25.

(6) Алинея 4 не се прилага относно прехвърляне на безналични финансови инструменти от лична сметка по клиентска подсметка към инвестиционния посредник в Централния депозитар.

(7) Инвестиционният посредник може да приема нареждания на клиенти по ал. 1 чрез електронна система за търговия, която гарантира спазването на изискванията по тази наредба и осигурява достъп на клиента до определено място за изпълнение. Достъпът до системата по предходното изречение и въвеждането на нареждания от клиента се осъществява чрез електронен сертификат, издаден на негово име.

(8) При приемането на нареждане лицето, което го приема, проверява самоличността на клиента, съответно на неговия представител.

(9) Инвестиционният посредник предоставя на клиента подписан екземпляр от приетото нареждане по ал. 1, освен ако то е подадено съгласно ал. 4 и 7.

(10) Инвестиционният посредник отказва да приеме нареждане, което не отговаря на изискванията по ал. 1 или е подадено от пълномощник, без да са спазени изискванията по ал. 3.

Чл. 35. (1) При приемане на нареждане инвестиционният посредник изисква от клиента, съответно от неговия представител, да декларира дали:

1. притежава вътрешна информация за финансовите инструменти, за които се отнася нареждането, и за техния емитент, ако финансовите инструменти, за които се отнася нареждането или на базата на които са издадени финансовите инструменти - предмет на поръчката, се търгуват на регулиран пазар;

2. финансовите инструменти - предмет на поръчка за продажба или за замяна, са блокирани в депозитарната институция, в която се съхраняват, дали върху тях е учреден залог или е наложен запор;

3. сделката - предмет на поръчката, представлява прикрита покупка или продажба на финансови инструменти.

(2) Инвестиционният посредник проверява в депозитарната институция дали финансовите инструменти, за които се отнася нареждането за продажба, са налични по подсметката на клиента, дали са блокирани и дали върху тях е учреден залог или е наложен запор.

(3) В случай че нареждането е подадено съгласно чл. 34, ал. 7, проверката по ал. 2 не се извършва, ако електронната система не допуска сключването на сделки с блокирани, запорирани или заложен финансови инструменти или с финансови инструменти, които не

са налични по съответната сметка.

(4) Проверката по ал. 2 се извършва по собствена инициатива на лицето, което предоставя попечителски услуги по отношение на финансовите инструменти, предмет на поръчката, или по искане на инвестиционния посредник, чрез който ще бъде сключена сделката.

Чл. 36. (1) Инвестиционният посредник изпълнява клиентски нареждания при следните условия:

1. незабавно и точно регистриране и разпределение на нарежданията за изпълнение;
2. незабавно изпълнение по реда на постъпването им на идентични клиентски нареждания, освен когато характеристиките на нареждането или преобладаващите пазарни условия правят това неосъществимо или интересите на клиента изискват друго;
3. инвестиционният посредник да информира непрофесионалния клиент за възникналите обективни трудности, пречатстващи точното изпълнение на нарежданията, незабавно след тяхното узнаване.

(2) В случаите, когато инвестиционният посредник е поел задължение да организира или следи за сетълмента на изпълнено от него нареждане за сметка на клиент, той извършва необходимите действия, за да осигури, че всички клиентски финансови инструменти или пари, получени при сетълмента, незабавно и точно са прехвърлени по сметки на съответния клиент.

(3) Инвестиционният посредник няма право да злоупотребява с информация за неизпълнени клиентски нареждания и предприема всички необходими мерки за предотвратяване на такава злоупотреба от всяко лице, което работи по договор за инвестиционния посредник.

Чл. 37. (1) Инвестиционният посредник няма право да изпълнява нареждане на клиент или сделка за собствена сметка, като ги обединява с други клиентски нареждания, освен когато са спазени следните условия:

1. обединението на нарежданията и сделките няма да е във вреда на който и да е от клиентите, чиито нареждания се обединяват;
2. инвестиционният посредник е разяснил на всеки клиент, чиято поръчка се обединява, че обединяването може да е неизгодно за клиента във връзка с конкретното нареждане;
3. инвестиционният посредник е приел и ефективно прилага политика за разделяне на нареждания, която съдържа достатъчно подробни, ясни условия за справедливото разделяне на обединените нареждания и сделки, включително указваща как обемът и цената на нарежданията определят разделянето им и уреждането на случаите на частично изпълнение.

(2) В случаите, когато инвестиционният посредник обединява нареждане на клиент с едно или повече други клиентски нареждания и така обединеното нареждане е изпълнено частично, той разпределя свързаните сделки - резултат от изпълнение на нареждането, съгласно приетата от него политика за разделяне на нареждания.

(3) Инвестиционен посредник, който е обединил сделка за собствена сметка с едно или повече нареждания на клиенти, няма право да разделя сключените сделки по начин, който е във вреда на клиента.

(4) Инвестиционният посредник прилага процедура за избягване на повторно разпределяне на сделки за собствена сметка, изпълнени съвместно с клиентски нареждания, когато това е във вреда на клиента. Процедурата по изречение първо е част от политиката за разпределяне на нареждания по ал. 1, т. 3.

(5) В случаите, когато инвестиционният посредник обединява клиентско нареждане със сделка за собствена сметка и така обединеното нареждане е изпълнено частично, той

разпределя сделките за сметка на клиента с предимство. Ако инвестиционният посредник може обосновано да докаже, че без обединението не би могъл да изпълни нареждането на клиента при такива изгодни за него условия или че въобще не би могъл да го изпълни, той може да разпредели сключената сделка пропорционално между себе си и клиента съобразно политиката си по ал. 2.

Чл. 38. (1) Инвестиционният посредник няма право да изпълни нареждане на клиент, ако клиентът, съответно неговият представител, откаже да подаде декларацията по чл. 35, ал. 1, декларирано е, че притежава вътрешна информация или декларира, че сделката - предмет на нареждането, представлява прикрита покупка или продажба на финансови инструменти. Отказът по изречение първо се удостоверява с отделен документ, подписан от клиента.

(2) Инвестиционният посредник няма право да изпълни нареждане, ако е декларирано или ако установи, че финансовите инструменти - предмет на нареждането за продажба, не са налични по сметката на клиента или са блокирани в депозитарна институция, както и ако върху тях е учреден залог или е наложен запор.

(3) Забраната по ал. 2 по отношение на заложен финансови инструменти не се прилага в следните случаи:

1. приобретателят е уведомен за учредения залог и е изразил изрично съгласие да придобие заложените финансови инструменти, налице е изрично съгласие на заложния кредитор в предвидените по Закона за особените залози случаи;

2. залогът е учреден върху съвкупност по смисъла на Закона за особените залози.

(4) Забраната по ал. 2 по отношение на поръчка за продажба на финансови инструменти, които не са налични по сметка на клиента, не се прилага в случаите, определени с наредба.

(5) Инвестиционният посредник няма право да изпълни нареждане на клиент за сделки с финансови инструменти, ако това би довело до нарушение на ЗПФИ, ЗПЗФИ, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел или други действащи нормативни актове.

Чл. 39. (1) Инвестиционният посредник сключва договори по чл. 24, ал. 1 и приема нареждания на клиенти само чрез физически лица, които работят по договор за него и са:

1. брокери, или

2. лица, които отговарят на изискванията по чл. 3, т. 1 - 6 от Наредба № 7 от 2003 г. за изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделки с финансови инструменти и инвестиционни консултации относно финансови инструменти, както и реда за придобиване и отнемане на правото да упражняват такава дейност (ДВ, бр. 101 от 2003 г.) и са вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор, или

3. управители, изпълнителни членове на управителния орган или прокуристи на инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник подава заявление до комисията за вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор на лицата по ал. 1, т. 2, към което прилага документи, удостоверяващи, че те отговарят на изискванията на наредбата.

(3) Лицето се вписва в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор, ако в срок един месец от подаване на заявлението по ал. 2 заместник-председателят не откаже вписване.

(4) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол на инвестиционния посредник организира професионален инструктаж на лицата по ал. 1, т. 2, необходим за изпълнение на задълженията им при сключването на договор с инвестиционния посредник, и периодично, до 15-о число на месеца, следващ всяко тримесечие. В този случай лицето,

извършило инструктажа, съставя документ, който удостоверява провеждането на инструктажа, съдържа общо описание на неговия предмет и се подписва от него и инструктираните лица.

(5) Инвестиционният посредник поддържа по всяко време актуален списък на лицата по ал. 1.

(6) Инвестиционният посредник осъществява постоянен контрол за съответствието на действията на лицата по ал. 1 със ЗПФИ и актовете по прилагането му.

Чл. 40. (1) Инвестиционният посредник изисква от клиент, който подава нареждане за покупка на финансови инструменти, да му предостави паричните средства, необходими за плащане по сделката - предмет на нареждането, при подаване на нареждането, освен ако клиентът удостовери, че ще изпълни задължението си за плащане, както и в други случаи, предвидени в наредба.

(2) Ако правилата на мястото на изпълнение, на което ще бъде сключена сделката, допускат сключване на сделка, при която плащането на финансовите инструменти не се осъществява едновременно с тяхното прехвърляне, инвестиционният посредник може да не изиска плащане от купувача при наличие на изрично писмено съгласие на продавача. Това се прилага съответно и при други прехвърлителни сделки с финансови инструменти.

Раздел III

Конфликт на интереси

Чл. 41. (1) Конфликт на интереси е ситуация, която възниква във връзка с предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги от инвестиционния посредник и може да накърни интереса на клиент.

(2) При установяване на видовете конфликти на интереси, които възникват в резултат от предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги и наличието на които може да увреди интереса на клиент, инвестиционният посредник отчита, прилагайки минимум от критерии, обстоятелството дали той, лице, което работи по договор за него, или лице, пряко или непряко свързано с него чрез контрол, попада в някоя от следните хипотези в резултат от предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги или по друг начин:

1. има възможност да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;
2. има интерес от резултата от предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната сделка за сметка на клиента, който е различен от интереса на клиента от този резултат;
3. има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент;
4. осъществява същата дейност като клиента;
5. получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги във връзка с услуга, предоставена на клиента, под формата на парични средства, стоки или услуги в нарушение на чл. 14 или различни от стандартното възнаграждение или комисиона за тази услуга.

Чл. 42. (1) Инвестиционният посредник прилага ефективни процедури и мерки за третиране на конфликт на интереси, уредени в правилата по чл. 75 .

(2) В случаите, когато инвестиционният посредник изготвя или организира изготвянето на инвестиционни изследвания, предназначени за разпространение или е вероятно впоследствие да бъдат разпространени публично или сред клиентите на инвестиционния посредник, на отговорност на инвестиционния посредник или на отговорност на член на групата, към която той принадлежи, той прилага всички мерки, предвидени в чл. 75, ал. 3 , за третиране на конфликти на интереси по отношение на финансовия анализатор, участващ

в изготвянето на изследването, и на други работещи по договор за инвестиционния посредник лица, чиито отговорности или бизнес интереси могат да влязат в конфликт с интересите на лицата, на които се предоставя инвестиционното изследване.

(3) В случаите по ал. 2 инвестиционният посредник осигурява и спазването на следните допълнителни условия:

1. финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за инвестиционния посредник, да не сключват лични сделки или сделки за сметка на друго лице, включително за инвестиционния посредник, с финансови инструменти, до които се отнася инвестиционното изследване, или със свързани с тях финансови инструменти, със знанието за вероятния момент на оповестяване или за съдържанието на инвестиционното изследване; изречение първо се прилага, когато инвестиционното изследване не е достъпно за публиката или за клиентите и не може лесно да бъде направено въз основа на достъпна за публиката или клиентите информация; забраната по изречение първо важи, докато не бъде осигурена разумна възможност за адресатите на инвестиционното изследване да действат съгласно него; забраната по изречение първо не се прилага спрямо маркет-мейкърите, които действат добросъвестно и в хода на обичайното извършване на такава дейност, както и при изпълнение на поръчки на клиенти, дадени по тяхна инициатива;

2. извън случаите по т. 1 финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за инвестиционния посредник и участват в изготвянето на инвестиционното изследване, да не извършват лични сделки с финансови инструменти, до които се отнася инвестиционното изследване, или със свързани с тях финансови инструменти, в противоречие с дадени препоръки в периода, за който те са валидни, освен при изключителни обстоятелства и с предварителното одобрение на лице от отдела за вътрешен контрол или от правния отдел на инвестиционния посредник;

3. инвестиционният посредник, финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за инвестиционния посредник и участват в изготвянето на инвестиционното изследване, да не могат да получават възнаграждения, комисиони или непарични облаги в нарушение на чл. 14, от лица, които имат съществен интерес във връзка с предмета на инвестиционното изследване;

4. инвестиционният посредник, финансовият анализатор и другите лица, които работят по договор за инвестиционния посредник и участват в изготвянето на инвестиционното изследване, да не обещават на емитентите, до които то се отнася, благоприятното им представяне в изследването;

5. емитенти, всички лица, които работят по договор за инвестиционния посредник, освен финансовия анализатор, както и всички други лица, да нямат право преди разпространението на инвестиционното изследване да преглеждат неговия проект с цел установяване на верността на фактите, представени в изследването, или с друга цел, освен с оглед удостоверяване изпълнението на нормативните задължения на инвестиционния посредник, ако проектът включва препоръка или очаквана цена.

(4) Свързан финансов инструмент по смисъла на ал. 3 е финансов инструмент, чиято цена пряко се влияе от промените в цената на друг финансов инструмент, който е обект на инвестиционното изследване, включително деривативен инструмент на този друг финансов инструмент.

(5) Изискванията по ал. 2 - 4 не се прилагат за инвестиционен посредник, който публично или сред клиентите си разпространява инвестиционни изследвания, изготвени от друго лице, ако са спазени следните условия:

1. инвестиционното изследване е изготвено от лице, което не е член на групата, към която инвестиционният посредник принадлежи;
2. инвестиционният посредник не променя съществено препоръките, съдържащи се в инвестиционното изследване;
3. инвестиционният посредник не представя инвестиционното изследване като изготвено от него;
4. инвестиционният посредник удостовери, че за лицето, изготвило инвестиционното изследване, важат изискванията, предвидени в тази наредба относно изготвянето на това изследване, или това лице е установило и прилага политика, установяваща същите изисквания.

(6) Инвестиционно изследване по смисъла на ал. 1 - 5 е изследване или друга информация, която съдържа изрична или косвена препоръка или предложение за инвестиционна стратегия относно един или повече финансови инструменти или относно емитентите на финансови инструменти, включително мнение относно настоящата или бъдещата стойност или цена на такива инструменти, предназначена за дистрибуторски канали или за публиката, за която са налице следните условия:

1. информацията е определена или описана като инвестиционно изследване или при сходни условия, или по друг начин е представена като обективно и независимо разяснение на въпросите, съдържащи се в препоръката;
2. ако препоръката се предоставя от инвестиционния посредник на негов клиент, тя не следва да представлява предоставяне на инвестиционна консултация.

(7) Препоръка по смисъла на ЗПЗФИ, която се отнася до финансови инструменти по смисъла на чл. 3 ЗПФИ и не отговаря на условията по ал. 6, ще се разглежда като рекламни материали за целите на ЗПФИ и инвестиционният посредник, който изготвя или разпространява тази препоръка, трябва ясно да я определи като такива, както и да включи в препоръката ясно и изрично изявление, че тя не е изготвена в съответствие с нормативните изисквания, осигуряващи независимостта на инвестиционното изследване, и не е предмет на забрана за сключване на сделки преди разпространяване на инвестиционното изследване.

Чл. 43. В случаите по чл. 29, ал. 2 ЗПФИ инвестиционният посредник преди извършването на дейност за сметка на клиент, във връзка с която е налице конфликт на интереси, предоставя на клиента на траен носител информация относно конфликта на интереси, която е достатъчна в съответствие с характеристиките на клиента същият да вземе информирано решение относно инвестиционната или допълнителната услуга, във връзка с която възниква конфликт на интереси.

Чл. 44. Инвестиционният посредник съхранява и актуализира информация за видовете инвестиционни или допълнителни услуги или инвестиционни дейности, извършвани от инвестиционния посредник или за негова сметка, при които възниква или може да възникне в процеса на осъществяване на услугата или дейността конфликт на интереси, който води до съществено накърняване на интереса на клиент или клиенти на инвестиционния посредник.

Раздел IV

Текущо и периодично информиране на клиенти

Чл. 45. (1) В случаите, когато инвестиционният посредник сключва сделка за сметка на непрофесионален клиент, която не е в изпълнение на договор за управление на индивидуален портфейл, той изпраща на траен носител при първа възможност, но не по-късно от първия работен ден, следващ сключването на сделката, потвърждение за

сключената сделка. Ако потвърждението е прието от инвестиционния посредник чрез трето лице, уведомяването на клиента се извършва не по-късно от първия работен ден, следващ деня, в който инвестиционният посредник е получил потвърждението от третото лице.

(2) Потвърждението по ал. 1 трябва да съдържа такава част от следната информация, която е относима към конкретната сделка при съответно приложение на табл. 1 от [Приложение 1 на Регламент 1287/2006/ЕК](#):

1. идентификация на инвестиционния посредник, който предоставя информацията;
2. името/наименованието или друга форма на идентификация на клиента;
3. дата и време на сключване на сделката;
4. вид на подаденото нареждане;
5. същност на нареждането (купува, продава или др.);
6. място на изпълнението на нареждането;
7. идентификация на финансовите инструменти;
8. индикатор купува/продава;
9. брой;
10. единична цена;
11. обща стойност на сделката;
12. обща сума на комисионите и разходите за сметка на клиента, а по искане на клиента, и отделно посочване на всеки разход;
13. задълженията на клиента по отношение на сетълмента по сделката, включително крайния срок за плащане или доставка и данни за сметката, по която трябва да се извърши прехвърлянето, когато тези детайли не са били съобщени на клиента по-рано;
14. съобщение, че насрещна страна по сделката с клиента е инвестиционният посредник, друго лице от групата на инвестиционния посредник или друг клиент на инвестиционния посредник, освен когато поръчката е изпълнена чрез търговска система, която допуска анонимна търговия.

(3) Когато поръчката е изпълнена на части, инвестиционният посредник може да предостави по ал. 2, т. 9 на клиента информация за цената на всяка сделка или средна цена. Когато се представя средна цена, посредникът при поискване предоставя на непрофесионален клиент информация за цената на всяка сделка поотделно.

(4) Алинея първа не се прилага, ако потвърждението съдържа същата информация както потвърждението, което незабавно е изпратено на клиента от друго лице.

(5) Когато сделката по ал. 1 е сключена за сметка на професионален клиент, инвестиционният посредник незабавно му предоставя на траен носител съществената информация за сключената сделка.

(6) Ако сетълментът не бъде извършен на посочената дата или възникне друга промяна в информацията, съдържаща се в потвърждението, инвестиционният посредник уведомява клиента по подходящ начин до края на работния ден, в който посредникът е узнал за промяната.

(7) Инвестиционният посредник предоставя на клиента при поискване информация за статуса на поръчката и за нейното изпълнение.

(8) Алинеи 1 и 5 не се прилагат за поръчки на клиенти с предмет облигации за финансиране на споразумения за ипотечни заеми, по които страна са тези клиенти, при които потвърждението за сделката ще се направи в същия момент, когато се съобщават условията по ипотечния заем, но не по-късно от един месец от изпълнението на поръчката.

(9) Посредникът има право да предоставя информацията по ал. 2, като използва

стандартни кодове, при условие че представи на клиента обяснения на използваните кодове.

(10) В случаите на подадени поръчки за непрофесионален клиент с предмет дялове или акции на предприятия за колективно инвестиране, които се изпълняват периодично, инвестиционният посредник предприема действията по ал. 1 или предоставя на клиента най-малко веднъж на 6 месеца информацията по ал. 2 във връзка с тези сделки.

(11) В случая по чл. 34, ал. 7 потвърждението по ал. 1, съответно информацията по ал. 3 - 5, се предоставят на клиента чрез електронната система.

Чл. 46. (1) Инвестиционният посредник, който предоставя на клиенти услугата управление на портфейл, предоставя на траен носител на всеки клиент периодичен отчет относно извършените за сметка на клиента дейности, свързани с управлението на портфейл, освен ако такъв се предоставя на клиента от трето лице.

(2) За непрофесионалните клиенти отчетът съдържа следната информация, когато е приложима:

1. наименование на инвестиционния посредник;
2. наименование или друго означение на сметката на клиента;
3. данни за съдържанието и оценката на портфейла, включително детайлна информация за всеки финансов инструмент, включен в него, пазарна цена за всеки финансов инструмент или справедливата цена, ако пазарната цена не може да бъде определена, паричния баланс в началото и в края на отчетния период, както и действията по управление на портфейла през този период;
4. общ размер на хонорарите и таксите, платени през отчетния период, като се посочва най-малко общата стойност на таксата за управление и общите разходи, свързани с изпълнението; в случаите, когато е приложимо, се посочва, че ще бъде предоставен при поискване по-подробен отчет за разходите;
5. сравнение на действията по управление на портфейла през отчетния период с еталон, ако има такъв, посочен по споразумение между клиента и инвестиционния посредник;
6. общ размер на дивидентите, лихвите и другите плащания, получени от инвестиционния посредник през отчетния период във връзка с управлението на клиентския портфейл;
7. информация за други корпоративни действия, даващи определени права във връзка с финансовите инструменти от портфейла;
8. за всяка сделка, сключена през отчетния период, се предоставя информацията по чл. 45, ал. 2, т. 3 - 11, когато е приложимо; изискването не се прилага, когато клиентът е избрал да получава уведомления след всяка сключена сделка съгласно ал. 5.

(3) Инвестиционният посредник предоставя отчет по ал. 1 на всеки шест месеца, когато е сключил договор с непрофесионален клиент, освен:

1. когато е направено искане от клиента да получава отчет на всеки три месеца;
2. в случаите по ал. 5 отчетът се представя един път на всеки 12 месеца;
3. когато в договора между инвестиционния посредник и клиента се допуска ливъридж при управлението на портфейла; в този случай отчетът се представя най-малко веднъж месечно.

(4) Инвестиционният посредник изрично уведомява непрофесионалния клиент за правото по ал. 3, т. 1. Изключението по ал. 3, т. 2 не се прилага за сделки с финансови инструменти по чл. 3, т. 2, букви "в" - и" и § 1, т. 1, буква "в" ЗПФИ.

(5) Клиентът има право да избере да получава отчет за всяка сключена сделка по управление на портфейла му след нейното сключване. В случаите по изречение първо инвестиционният посредник предоставя на клиента съществената информация за сделките

на траен носител незабавно след тяхното сключване. В случаите, когато клиентът е непрофесионален, инвестиционният посредник му изпраща потвърждение за сделката, съдържащо информацията по чл. 45, ал. 2, най-късно първия работен ден, следващ сключването на сделката, или ако инвестиционният посредник е получил потвърждението чрез трето лице - не по-късно от първия работен ден, следващ получаването на потвърждението. Изречение трето не се прилага, ако потвърждението съдържа същата информация както потвърждението, което е изпратено незабавно на клиента от друго лице.

(6) Инвестиционният посредник уведомява непрофесионалния клиент, за чиято сметка управлява портфейл, когато има непокрити отворени позиции по условни сделки.

Чл. 47. В случаите, когато инвестиционен посредник извършва сделки във връзка с управление на портфейл за сметка на непрофесионален клиент или води сметки за такива клиенти, които включват непокрити позиции по сделки или прехвърляния, зависещи от бъдещи условни събития, инвестиционният посредник уведомява непрофесионалния клиент, когато загубите надхвърлят предварително определените по споразумение с клиента прагове. Уведомлението по изречение първо се извършва не по-късно от края на работния ден, в който тези прагове са надхвърлени, или когато това е станало в неработен ден - до края на следващия работен ден.

Чл. 48. Инвестиционният посредник уведомява клиента си при условия и по ред, определени в договора, когато за клиента възникне задължение по чл. 145 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа в резултат на извършени сделки с финансови инструменти за негова сметка, включително при управление на индивидуален портфейл от финансови инструменти и/или пари.

Чл. 49. (1) Инвестиционен посредник, който държи пари или финансови инструменти на клиент, му предоставя на траен носител най-малко веднъж годишно отчет със следното съдържание освен ако съдържанието на този отчет не е отразено в друг периодичен отчет до клиента:

1. данни за финансовите инструменти или пари, държани от инвестиционния посредник за сметка на клиента към края на отчетния период;
2. размера, до който клиентските финансови инструменти или пари са били предмет на сделка за финансиране на ценни книжа;
3. размера на получените дивиденди или други плащания на клиента поради участието му в сделка за финансиране на ценни книжа, както и основата, на която са определени.

(2) В случаите, когато по портфейла на клиента са сключени една или повече сделки, по които сетълментът не е приключил, информацията по ал. 1, т. 1 може да се посочи към деня на сключване на сделката или към деня на сетълмента, като избраният подход се използва при представянето на информацията за всички такива сделки в отчета по ал. 1.

(3) Инвестиционен посредник, който държи финансови инструменти или парични средства на клиенти и предоставя услугата управление на портфейл, може да включи отчета по ал. 1 в съдържанието на отчета по чл. 46, ал. 1 .

(4) Изискването по ал. 1 не се прилага за кредитните институции относно депозитите на клиенти.

Глава пета

ВЪЗЛАГАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ТРЕТО ЛИЦЕ

Чл. 50. Инвестиционният посредник може да възложи изпълнението на важни оперативни функции или на инвестиционни услуги и дейности на трето лице. Възлагането се осъществява въз основа на писмен договор между инвестиционния посредник и третото лице, в който изчерпателно се посочват правата и задълженията на страните.

Чл. 51. (1) Възлагането на важни оперативни функции, както и на инвестиционни услуги и дейности трябва да бъде извършено по начин, който да не води до освобождаване на инвестиционния посредник от задълженията му съгласно ЗПФИ и актовете по прилагането му.

(2) Възлагането по ал. 1 не трябва да води до:

1. прехвърляне на отговорностите на членовете на управителния орган на инвестиционния посредник или на други лица, които управляват дейността му;
2. промяна в правоотношенията на инвестиционния посредник с негови клиенти или в задълженията му към тях съгласно ЗПФИ и актовете по прилагането му;
3. нарушаване на изискванията на ЗПФИ и на актовете по неговото прилагане, на които инвестиционният посредник трябва да отговаря за издаване на лиценз и за извършване на дейност;
4. отпадане или промяна на друго условие, при което е издаден лицензът.

Чл. 52. (1) Инвестиционният посредник трябва да действа с дължимата грижа при сключване, изпълнение и прекратяване на договор по чл. 50 .

(2) Извършването на важни оперативни функции или на инвестиционни услуги и дейности от трето лице въз основа на възлагане от инвестиционния посредник се осъществява при спазване на следните изисквания:

1. лицето, на което се възлага изпълнението, разполага с необходимите възможности, ресурси и изискуеми по закон разрешения за надеждно и професионално изпълнение на възложените му функции;
2. лицето по т. 1 извършва възложените му услуги ефективно, за което инвестиционният посредник установява методи, по които да оценява изпълнението на услугите от това лице;
3. лицето по т. 1 осъществява надлежен контрол върху изпълнението на възложените му функции и адекватно управлява риска, свързан с това възлагане;
4. инвестиционният посредник предприема подходящи действия, ако е видно, че лицето по т. 1 не може да осъществява възложените му функции ефективно и в съответствие с нормативните и регулаторни изисквания;
5. инвестиционният посредник поддържа необходимата организация, ресурси и възможности за упражняване на ефективен контрол върху възложените функции на третото лице и за управление на рисковете, свързани с това възлагане, контролира тези функции и управлява тези рискове;
6. лицето по т. 1 уведомява инвестиционния посредник за всяка промяна, която може да окаже съществено влияние върху възможността му да осъществява възложените му функции ефективно и в съответствие с нормативните и регулаторни изисквания;
7. инвестиционният посредник може да прекрати при необходимост договора за възлагане, без това да накърни непрекъснатостта и качеството на предоставянето на услуги на клиентите;
8. лицето по т. 1 оказва съдействие на комисията и заместник-председателя във връзка с възложените му функции съгласно чл. 50 ;
9. инвестиционният посредник, одиторите му, комисията, заместник-председателят и определени със заповед длъжностни лица от комисията разполагат с ефективен достъп до информацията, свързана с възложените дейности съгласно чл. 50 , както и до помещенията на лицето по т. 1;
10. лицето по т. 1 осигурява поверителност на получената от него информация, свързана с инвестиционния посредник и неговите клиенти;
11. инвестиционният посредник и лицето по т. 1 изготвят, прилагат и поддържат план за

възстановяване в случай на авария и за периодична проверка на средствата за съхраняване на информация, когато това е необходимо поради характера на възложената съгласно чл. 52 функция, услуга или дейност.

(3) Инвестиционният посредник предприема необходимите действия, за да гарантира спазването на изискванията по ал. 2.

Чл. 53. (1) Инвестиционният посредник възлага изпълнението на услуги по чл. 5, ал. 2, т. 4 ЗПФИ, предоставяни на непрофесионален клиент, на лице, установено в трета държава, ако са спазени следните допълнителни изисквания:

1. лицето, което предоставя услугата, е лицензирано или регистрирано за предоставяне на тази услуга в държавата си по произход и подлежи на достатъчен надзор от страна на тази държава;

2. сключено е споразумение за сътрудничество между комисията и компетентния орган на третата държава, упражняващ надзор върху лицето, което предоставя услугата, което осигурява възможност комисията във всеки момент да провери спазването на изискванията на тази глава за осъществяване на дейност въз основа на възлагане от третото лице.

(2) Ако някое от условията по ал. 1 не е изпълнено, инвестиционният посредник може да възложи изпълнението на инвестиционни услуги на лице, установено в трета държава, ако инвестиционният посредник писмено уведоми заместник-председателя и той не издаде забрана в едномесечен срок от уведомяването, съответно от представянето на допълнителни данни и документи, ако такива са поискани.

(3) Заместник-председателят може да издаде забрана по ал. 2, ако установи, че възлагането на изпълнението по ал. 2 може да доведе до нарушаване на някое от изискванията по чл. 51 и 52 или не са осигурени интересите на клиентите на инвестиционния посредник.

(4) Заместник-председателят публикува примерен списък на условията, при наличието на които може да се счита, че са спазени изискванията по чл. 51 и 52 и инвестиционният посредник може да сключи договор за възлагане с лице от трета държава, за което не е налице някое от изискванията по ал. 1, както и аргументите, поради които може да се счита, че изискванията по чл. 51 и 52 ще бъдат спазени при наличието на посочените в списъка условия. Независимо от спазването на условията по списъка по изречение първо заместник-председателят може да издаде забрана по ал. 3, ако в конкретен случай бъде установено, че са налице предпоставките за това съгласно ал. 3.

(5) Комисията публикува списък на компетентните органи от трети държави, с които има сключени споразумения, отговарящи на условието по ал. 1, т. 2.

(6) Разпоредбите по този член не ограничават отговорността на инвестиционния посредник за спазване изискванията по чл. 51 и 52 .

Чл. 54. В случай че инвестиционният посредник и третото лице, на което е възложено предоставянето на услуги съгласно тази глава, принадлежат към една група, с оглед спазването на изискванията по тази глава инвестиционният посредник може да вземе предвид степента, в която контролира третото лице, или степента, в която може да влияе върху неговата дейност.

Чл. 55. По искане на комисията, заместник-председателя или определени със заповед длъжностни лица от комисията инвестиционният посредник осигурява достъп до цялата информация, необходима за упражняване на надзорните функции на комисията и заместник-председателя за спазването на изискванията на тази глава относно извършването на дейност от трето лице въз основа на възлагане от инвестиционния посредник.

Глава шеста

ДЕЙНОСТ НА РЕГИСТРАЦИОНЕН АГЕНТ

Чл. 56. (1) Инвестиционният посредник извършва дейност на регистрационен агент, когато на основата на писмен договор с клиента подава в съответните депозитарни институции данни и документи за регистриране на:

1. сделки с финансови инструменти, предварително сключени пряко между страните;
2. прехвърляне на безналични финансови инструменти при дарение и наследяване;
3. промяна на данни за притежателите на безналични финансови инструменти, поправка на сгрешени данни, издаване на дубликати от удостоверяващи документи и други действия, предвидени в правилника на съответната депозитарна институция.

(2) В случаите по ал. 1 лицата, съответно техните представители, подписват необходимите документи в присъствието на лице по чл. 39, ал. 1, след като бъде проверена самоличността им.

(3) Лице от отдела за вътрешен контрол в инвестиционния посредник проверява дали договорът по ал. 1 съответства на изискванията на ЗПФИ, на актовете по прилагането му и на вътрешните актове на инвестиционния посредник. В този случай лицето от отдела за вътрешен контрол до края на работния ден съставя документ, с който удостоверява извършването на проверката.

(4) Копие от документа за самоличност на лицата, съответно на техните представители, заверени от тях и от лицето по чл. 39, ал. 1, което сключва договора за инвестиционния посредник по реда на чл. 24, ал. 5, а в случаите по ал. 1, т. 1 - декларация от страните по сделката, съответно от техните пълномощници, че не извършват и че не са извършвали по занятие сделки с финансови инструменти в едногодишен срок преди сключване на договора, и декларация по чл. 35, ал. 1, остават в архива на инвестиционния посредник.

Чл. 57. Прехвърлителят и приобретателят на финансовите инструменти в случаите по чл. 56, ал. 1 могат да бъдат представлявани пред инвестиционния посредник, който извършва дейност на регистрационен агент, от лица, изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно при спазване изискванията по чл. 25.

Чл. 58. Инвестиционният посредник, извършващ дейност на регистрационен агент, отказва да подпише договор с клиента и да приеме документи за извършване на регистрации по чл. 58, ако:

1. не са налице всички необходими данни и документи, представените документи съдържат очевидни нередовности или в данните има неточности и противоречия;
2. страна по сделката декларира, че притежава вътрешна информация за финансовите инструменти - предмет на сделката, ако те се търгуват на регулиран пазар, или за техния емитент;
3. налице е обстоятелство, което поражда съмнение за ненадлежна легитимация или представляване;
4. страната по сделката, съответно нейният пълномощник, декларира извършването по занятие на сделки с финансови инструменти в случаите по чл. 56, ал. 1, т. 1;
5. страната по сделката, съответно нейният пълномощник, декларира, че сделката представлява прикрита покупка или продажба на финансови инструменти.

Чл. 59. (1) За дейността си по чл. 56 инвестиционният посредник събира такси по определена от него тарифа. Тарифата се излага на видно и достъпно място в помещението, в което инвестиционният посредник приема клиенти.

(2) По искане на продавача и при съгласие на купувача при покупко-продажба на безналични финансови инструменти по чл. 56, ал. 1, т. 1 сумата, представляваща продажната цена по сделката, се депозира при инвестиционния посредник -

регистрационен агент, до регистрирането на сделката в Централния депозитар. Инвестиционният посредник уведомява страните по сделката за тази възможност.

(3) Инвестиционният посредник оповестява информация за сделките по чл. 56, ал. 1, т. 1 по реда за оповестяване на сключени от него сделки, предвиден в [Регламент 1287/2006/ЕК](#).

Чл. 60. Глави втора, трета и четвърта не се прилагат по отношение на лицата, които се ползват от услугите на инвестиционния посредник само като регистрационен агент.

Глава седма

ВОДЕНЕ НА ОТЧЕТНОСТ

Чл. 61. (1) Инвестиционният посредник ежедневно води отчетността по тази глава на хартиен и/или магнитен (електронен) носител.

(2) Задължението за водене на предвидената в тази глава отчетност се изпълнява незабавно след възникване на подлежащо на вписване обстоятелство.

(3) В края на всеки работен ден инвестиционният посредник прави разпечатка на въведените през деня данни по чл. 63 , 64 , 65, 67 и 68 с посочване на датата и часа на разпечатката, която се заверява от лицето, въвело данните, и от лице от отдела за вътрешен контрол с полагане на дата и подпис на лицата.

Чл. 62. При загуба на информация в случай на техническа авария инвестиционният посредник незабавно предприема действия за отстраняване на аварията и възстановяване на информацията в съответствие с вътрешните правила и процедури за управление на риска и уведомява комисията за предприетите действия и резултата.

Чл. 63. Инвестиционният посредник във връзка с всяко нареждане, прието от клиент, и всяко инвестиционно решение, взето във връзка с управление на портфейл, вписва в дневника по чл. 33, ал. 1 ЗПФИ най-малко данните по [чл. 7 от Регламент 1287/2006/ЕК](#).

Чл. 64. (1) Инвестиционният посредник във връзка с изпълнението на клиентски нареждания и предаването на нареждания за изпълнение на трето лице незабавно след изпълнението или получаването на потвърждението, че нареждането е било изпълнено, вписва в специален дневник данните по [чл. 8, т. 1 от Регламент 1287/2006/ЕК](#).

(2) Инвестиционен посредник, който предава нареждания за изпълнение на трето лице, трябва да впише в съответен дневник незабавно след предаването данните по [чл. 8, т. 2 от Регламент 1287/2006/ЕК](#).

Чл. 65. Инвестиционният посредник, който записва финансови инструменти от нови емисии за сметка на клиентите си по тяхна поръчка, води дневник, в който вписва данните по чл. 63 и наименованието на поемателя на емисията, ако има такъв.

Чл. 66. Когато инвестиционният посредник присвоява уникален номер на клиентите си, той води за тях регистър, който съдържа най-малко този номер и следните данни: трите имена, ЕГН, местожителство и адрес, съответно наименование, идентификационен код БУЛСТАТ, данъчен номер, седалище и адрес на клиента, а ако клиентът е чуждестранно лице - аналогични идентификационни данни. В регистъра по предходното изречение се вписват и съответните идентификационни данни за неговия представител или пълномощник, номер и дата на пълномощното, като инвестиционният посредник може да присвои уникален номер и на представителя или на пълномощника.

Чл. 67. Изискванията по чл. 63 и 64 се прилагат съответно и за сделките, които инвестиционният посредник извършва при управление на портфейли, както и за собствена сметка.

Чл. 68. За дейността си като регистрационен агент по чл. 56, ал. 1, т. 1 и 2 инвестиционният посредник води отделен дневник, в който се вписват най-малко следните данни:

1. датата на подаване и уникалният номер на искането на прехвърлителя и приобретателя за прехвърляне на финансови инструменти;
2. уникалният номер на прехвърлителя и на неговия представител или пълномощник;
3. уникалният номер на приобретателя и на неговия представител или пълномощник;
4. видът на сделката;
5. видът, емитентът или уникален код на емисията или наименование на инструмента, съответно характеристики на деривативния финансов инструмент и броят на финансовите инструменти - предмет на прехвърлянето;
6. единичната цена и общата стойност на сделката при покупка и продажба и при други възмездни сделки (единична пазарна цена и обща стойност на заменяните финансови инструменти);
7. името на лицето, приело искането за прехвърляне и сверило данните по т. 1 - 6 с първичните документи и извършило вписването в дневника;
8. датата на регистрация на прехвърлянето на финансовите инструменти и номерът на прехвърлянето в депозитарната институция;
9. името на лицето, сверило данните по т. 8 с първичните документи и извършило вписването в дневника.

Чл. 69. Инвестиционният посредник, който сключва договори за обратно изкупуване на финансови инструменти (РЕПО сделки), води отчетност за тях, съдържаща най-малко следните данни:

1. уникалният номер на продавача по договора и на неговия представител;
2. уникалният номер на купувача по договора и на неговия представител;
3. вид, емитент или уникален код на емисията или наименование на инструмента, съответно характеристики на деривативния финансов инструмент и брой на финансовите инструменти - предмет на договора;
4. обезпечение по договора;
5. срок на договора;
6. име на лицето, извършило вписването.

Чл. 70. (1) Инвестиционният посредник води дневник за извършените лични сделки от членовете на управителните и на контролните органи и от лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник, за които инвестиционният посредник е уведомен или по друг начин е установил, както и информация за дадените разрешения и наложените забрани във връзка с тези сделки.

(2) Изискването по ал. 1 не се прилага за лични сделки, които отговарят на условията по чл. 17, ал. 4 .

Чл. 71. Инвестиционният посредник, който осъществява представителство на притежатели на финансови инструменти пред техния емитент и представителство на общи събрания на притежателите на финансови инструменти, води отчетност със следното минимално съдържание:

1. емитент и вид на финансовите инструменти;
2. уникален номер на упълномощителите;
3. дата на общото събрание на притежателите на финансови инструменти или на извършване на действия от името и за сметка на представляваните пред емитента;
4. име на лицето, извършило вписването.

Чл. 72. Инвестиционният посредник води дневник за жалбите на клиенти, в който се вписват:

1. датата на получаване и уникалният номер на жалбата в инвестиционния посредник;

2. уникалният номер на жалбоподателя;
3. съответстващият номер на съхраняваните първични документи в архива на инвестиционния посредник, както и друга допълнителна информация;
4. името и подписът на лицето, извършило вписването по т. 1 - 3;
5. датата на разглеждане на жалбата от инвестиционния посредник;
6. мерките, предприети във връзка с жалбата;
7. името на лицето, извършило вписването по т. 5 и 6.

Чл. 73. Инвестиционният посредник поддържа система за водене на ежедневна отчетност относно балансовите и задбалансовите си активи и пасиви, както и на приходите и разходите.

Чл. 74. (1) Инвестиционният посредник съхранява цялата документация и информацията, свързана с дейността му, на магнитен (електронен) и/или хартиен носител, включително отнасящата се до:

1. предвидените в наредбата дневници, в т.ч. разпечатките по чл. 61, ал. 3 и друга отчетност;
2. сключените договори за собствена сметка или за сметка на клиенти, необходимите декларации, писмени съгласия и пълномощни или копия от пълномощни, копия от документите за самоличност на клиентите и пълномощниците, актуални данни за клиентите, откритите сметки и информацията за клиентите, дадените на клиентите съвети и уведомления за рисковете, свързани с финансови инструменти, информацията за конфликти на интереси, подадените нареждания, изпратените потвърждения, други уведомления, отчети и платежни документи за сделките с финансови инструменти, както и всяка друга информация, предоставена на клиента или получена от него съгласно ЗПФИ и тази наредба;
3. копия от документите, свързани с дейността на инвестиционния посредник като регистрационен агент, включително сключените договори, необходимите декларации, пълномощни или копия от пълномощни, копия от документите за самоличност на пълномощниците;
4. рекламните материали и публикации;
5. актовете относно вътрешната организация на инвестиционния посредник, жалбите на клиенти и вътрешните разследвания;
6. вътрешната и външната изходяща и входяща кореспонденция;
7. записи на телефонните разговори и електронната комуникация между инвестиционния посредник и неговите клиенти;
8. общите условия и тарифата, които инвестиционният посредник прилага, включително периода, за който те имат действие, и всяко изменение и допълнение в тях;
9. длъжностното разписание на служителите и списъкът на другите лица, които работят за инвестиционния посредник, както и всяко изменение и допълнение в тях, и документите, удостоверяващи, че лицата отговарят на изискванията на нормативните актове.

(2) Когато се предоставят копия от документи, изготвени на хартиен носител, те се заверяват от лицата, които ги предоставят, и от лицето в инвестиционния посредник, което ги приема по реда на чл. 24, ал. 5 .

(3) Инвестиционният посредник по искане на заместник-председателя, съответно на длъжностни лица от администрацията на комисията, при извършване на проверка осигурява превод, включително от заклет преводач, на документите по ал. 1, постъпили във или издадени от инвестиционния посредник на чужд език.

(4) Инвестиционният посредник съхранява в продължение на 5 години документацията,

както и информацията по ал. 1 на достъпно и подходящо за ползване място и по начин, който осигурява запазването им на втори носител или възстановяването им в случай на загубване по технически причини. Документи и информация, които установяват права и задължения на инвестиционния посредник или на клиента във връзка с предоставяните услуги или условията, при които инвестиционният посредник предоставя услуги на клиентите, се съхраняват в продължение на целия период на съществуване на отношенията с клиента, но не по-малко от 5 години.

(5) При изключителни обстоятелства заместник-председателят може да задължи инвестиционния посредник да запази документи и информация по ал. 1 за по-дълъг период с оглед същността на инструментите или сделките, ако това е необходимо за упражняване на надзорните му правомощия.

(6) Съхраняването на документацията и информацията по ал. 1 се извършва по начин, който позволява:

1. на комисията, съответно заместник-председателя, да извършва справки, да има бърз достъп до нея и да може да получи информация за всеки етап от изпълнението на всяка сделка;
2. да се извършват промени или допълнения, но съдържанието на документацията и информацията преди промените или допълненията да може да бъде лесно установено;
3. защита срещу всякакви манипулации или подправяния.

Глава осма

ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ, ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ, УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА И

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Раздел I

Вътрешна организация

Чл. 75. (1) Правилата за вътрешна организация на инвестиционния посредник по чл. 24, ал. 2 ЗПФИ се изготвят в писмена форма и имат най-малкото следното съдържание:

1. изчерпателно описание на организационната структура на инвестиционния посредник и на длъжностите в отделните структурни звена, вкл. ясно разпределяне на функциите и отговорностите във връзка с извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 ЗПФИ между тези звена и длъжности, отношенията на координация и субординация между тях, както и процедурите за вземане на решения във връзка с осъществяваната от инвестиционния посредник дейност;
2. установяване на изискванията за заемане на всяка от длъжностите по т. 1, гарантиращи наличието на умения, знания и опит, необходими за професионалното изпълнение на съответните функции;
3. установяване на ясни изисквания относно вида, срока и начина на предоставяне на информацията, която следва да бъде обменяна между различните структурни звена в инвестиционния посредник с цел осигуряване изпълнението на функциите на тези звена и на инвестиционния посредник като цяло;
4. политиката на инвестиционния посредник за третиране на конфликти на интереси, в съответствие с големината и организационната структура на инвестиционния посредник и естеството, мащаба и комплексността на дейността му; политиката съдържа, по отношение на всяка конкретна услуга или дейност, извършвана от или за сметка на инвестиционния посредник, обстоятелствата, представляващи конфликт на интереси или които могат да доведат до конфликт на интереси, порождащ риск от увреждане на интересите на клиент или клиенти на инвестиционния посредник, вкл. такива обстоятелства, които са или следва

да бъдат известни на инвестиционния посредник и които могат да доведат до конфликт на интереси в резултат на структурата на групата, част от която е инвестиционният посредник, и дейността на останалите членове на групата, както и процедурите и мерките за третиране на такива конфликти;

5. изчерпателни и ясни процедури за начина на изпълнение на дейността на инвестиционния посредник, гарантиращи своевременното и точно изпълнение на задълженията на лицата, които работят по договор за него;

6. условията за обединяване и разпределяне на клиентски нареждания;

7. условията относно осъществяването от инвестиционния посредник държане на предоставени от клиенти финансови инструменти и парични средства;

8. условията за водене на отчетност и за съхраняване на информация;

9. ефективни и открити процедури за разумно и своевременно разглеждане на жалбите, получени от непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти.

(2) Разпределението на функциите и отговорностите по ал. 1, т. 1 гарантира професионалното изпълнение на всяка една от тях. Съвместяване на функции от лицата, работещи по договор за инвестиционния посредник, се допуска, ако не застрашава или не нарушава нормалното, обективно и професионално изпълнение на отделните функции.

(3) Предвидените процедури и мерки за третиране на конфликт на интереси съгласно ал. 1, т. 4 гарантират, че лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник, извършват различните дейности, включващи конфликт на интереси съгласно ал. 1, т. 4, при степен на независимост на изпълнението, подходяща с оглед големината и дейността на инвестиционния посредник и групата, към която принадлежи, както и на значимостта на риска от увреждане на клиентски интерес. Процедурите и мерките по ал. 1, т. 4 включват такава част от следното, която е необходима, за да се осигури нужната степен на независимост:

1. ефективни процедури за предотвратяване, съответно за осъществяване на контрол върху обмена на информация между лицата, извършващи дейности, включващи конфликт на интереси, когато обменът на тази информация може да накърни интересите на един или повече клиенти на инвестиционния посредник;

2. отделен контрол върху лицата, чиито основни функции включват извършването на услуги от името и/или за сметка на клиенти или предоставянето на услуги на клиенти, когато между интересите на клиентите може да възникне конфликт, или които по друг начин представляват различни конфликтни интереси, между които може да възникне конфликт, включително интереса на инвестиционния посредник;

3. липса на пряка обвързаност между възнаграждението на лицата, извършващи основно една дейност, и възнаграждението на лицата, извършващи основно друга дейност за инвестиционния посредник, или приходите, реализирани от последните, ако може да възникне конфликт на интереси във връзка с тези дейности;

4. мерки за предотвратяване или ограничаване на възможността за оказване на неподходящо въздействие от страна на което и да е лице върху начина, по който лице, което работи по договор за инвестиционния посредник, извършва услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 ЗПФИ;

5. мерки за предотвратяване, съответно за осъществяване на контрол върху едновременното или последователното участие на едно лице, което работи по договор за инвестиционния посредник, в извършването на отделни инвестиционни или допълнителни услуги или дейности, когато това участие може да навреди на надлежното управление на конфликти на интереси;

б. други необходими и подходящи мерки и процедури, алтернативни или допълнителни спрямо посочените в т. 1 - 5, ако последните не могат да осигурят изискваната степен на независимост;

7. мерки и процедури с оглед гарантиране спазването на изискванията по чл. 42, ал. 3 .

(4) Условието по ал. 1, т. 7 осигуряват минимизиране на риска от загуба или намаляване на клиентските активи или на правата във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба, измама, лошо управление, липса на съответна отчетност или небрежност.

(5) Условието по ал. 1, т. 8 предвиждат установяването, прилагането и поддържането на системи и процедури, които да гарантират сигурността, целостта и поверителността на информацията, съответни на естеството на съхраняваната информация.

(6) Правилата по ал. 1 осигуряват извършването на услуги и дейности от инвестиционния посредник в съответствие с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му. Изградената в инвестиционния посредник вътрешна организация осигурява съвременното установяване на всеки риск от несъответствие на дейността на инвестиционния посредник с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му.

(7) Правилата по ал. 1 следва да осигуряват непрекъснатост на извършваната от инвестиционния посредник дейност с цел при временно спиране на функционирането на установените от посредника системи и процедури да бъдат съхранени информацията и функциите на посредника от основно значение и предоставянето на инвестиционните услуги и дейности, а ако това е невъзможно - съвременното възстановяване на информацията и функциите и възобновяване на извършването на инвестиционни услуги и дейности.

(8) При встъпване в длъжност или при започване на дейност членовете на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник и всички други лица, които работят по договор за инвестиционния посредник, се запознават с правилата по ал. 1, което се удостоверява писмено. Изискването по предходното изречение се прилага и при всяка следваща промяна в правилата по ал. 1.

(9) Управителният орган на инвестиционния посредник ежегодно, в срок до 31 януари, преглежда и оценява съответствието на правилата по ал. 1 с извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности, като при непълноти и/или необходимост от подобряване на вътрешната организация приема изменения и допълнения в правилата. Независимо от изискването по предходното изречение управителният орган приема изменения и допълнения в правилата по ал. 1 при констатиране на необходимост от това.

Раздел II

Вътрешен контрол

Чл. 76. (1) Инвестиционният посредник разполага с отдел за вътрешен контрол, който функционира независимо и:

1. осъществява постоянно наблюдение и оценява адекватността и ефективността на мерките и процедурите по чл. 75, ал. 1 , както и предприетите мерки за отстраняване на несъответствията в дейността на инвестиционния посредник с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му;

2. предоставя съвети и подпомага лицата, отговорни за извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности, с цел гарантиране на осъществяването им в съответствие с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му;

3. изпълнява други функции, възложени му с наредбата и с правилата по чл. 80 .

(2) Вътрешният контрол се изгражда и осъществява в съответствие с естеството, мащаба и комплексността на дейността на инвестиционния посредник, както и с вида и обхвата на

извършваните инвестиционни услуги и дейности.

(3) Служителите от отдела за вътрешен контрол трябва да отговарят на изискванията по чл. 3, т. 1 - 6 от Наредба № 7 от 2003 г. за изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделки с ценни книжа и инвестиционни консултации относно ценни книжа, както и реда за придобиване и отнемане на правото да упражняват такава дейност и да притежават необходимия за изпълнение на възложените им функции умения, знания и опит.

(4) Служител от отдела за вътрешен контрол присъства в адреса на управление и във всеки клон или офис, в който се сключват договори по чл. 24, ал. 1 и се приемат поръчки.

(5) Начинът на определяне на възнаграждението и на всички допълнителни плащания на лицата от отдела за вътрешен контрол не трябва да създава предпоставки за необективното изпълнение на функциите на тези лица.

(6) Служителите от отдела за вътрешен контрол имат право на пълен достъп до цялата необходима информация и до всички документи, свързани с осъществяването на контрола по ал. 1.

(7) Членовете на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник и всички други лица, които работят по договор за инвестиционния посредник, са длъжни да съдействат на служителите от отдела за вътрешен контрол при осъществяване на техните функции.

(8) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол извършва инструктаж на служителите от отдела при назначаването им, както и периодично до 15-о число на месеца, следващ всяко тримесечие. В този случай ръководителят на отдела за вътрешен контрол съставя документ, с който удостоверява провеждането на инструктажа.

Чл. 77. (1) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол се избира, отчита се и се освобождава при условия и по ред съгласно устройствените актове на инвестиционния посредник.

(2) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол трябва да отговаря на изискванията по чл. 3, т. 1, 2, 4 - 6 от Наредба № 7 от 2003 г. за изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделки с ценни книжа и инвестиционни консултации относно ценни книжа, както и реда за придобиване и отнемане на правото да упражняват такава дейност, да има висше образование и не по-малко от 3 години опит в областта на капиталовите пазари.

(3) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол не може да бъде член на управителните или контролните органи, брокер, инвестиционен консултант или друго лице, на което е възложено оперативното управление на инвестиционния посредник или което участва в извършването на дейности или отделни действия, спрямо които осъществява контрол. Предходното изречение се прилага и за всички останали служители от отдела за вътрешен контрол.

Чл. 78. (1) В края на всяка работна седмица отделът за вътрешен контрол извършва проверка на приетите нареждания, документите, представени и съставени във връзка с тях, представените на клиенти потвърждения по чл. 45 и извършените плащания, както и на сделките, които членовете на управителните и контролните му органи и лицата, работещи по договор за инвестиционния посредник, са сключили за своя сметка през инвестиционния посредник, съответно на предоставената информация по чл. 17, ал. 2, т. 2, през тази седмица, за съответствие с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му.

(2) В края на всеки месец отделът за вътрешен контрол извършва проверка на операциите по всеки управляван от инвестиционния посредник портфейл и представените на

клиентите отчети, през съответния месец, за съответствие с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му.

(3) Отделът за вътрешен контрол извършва и други проверки за съответствие на дейността на инвестиционния посредник с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му.

(4) При извършване на проверки по ал. 1 - 3 се съставя протокол, в който се посочват конкретните договори и поръчки - предмет на проверка, както и констатираните несъответствия и дадените съвети съгласно чл. 76, ал. 1, т. 2 .

(5) В срок 3 работни дни от извършване на проверката протоколът се представя на ръководителя на отдела за вътрешен контрол, който се запознава с констатациите в него и го утвърждава, съответно разпорежда извършването на допълнителни действия.

Чл. 79. (1) Ръководителят на отдела за вътрешен контрол изготвя и представя на управителния орган, както и на контролния орган на инвестиционния посредник, ако е налице такъв, до 3-то число на всеки месец доклад за проверките, извършени от отдела за вътрешен контрол през предходния месец. Към доклада се прилагат протоколите за извършените проверки.

(2) В доклада по ал. 1 се посочват констатираните несъответствия и предприетите мерки за отстраняването им и се предлага приемането на нови мерки от управителния орган. Докладът съдържа и оценка на действащите в инвестиционния посредник вътрешна организация и система за вътрешен контрол, включително на правилата по чл. 75, ал. 1 и чл. 80 , с оглед възможността им да гарантират законосъобразното функциониране на инвестиционния посредник и своевременното установяване на извършването на дейност в нарушение на нормативните изисквания, както и предложения до управителния орган за приемане на промени в правилата по чл. 75, ал. 1 и чл. 80 , в случай че те не осигуряват в достатъчна степен изпълнението на тези изисквания.

(3) Инвестиционният посредник уведомява в срок 3 работни дни от получаването на доклада по ал. 1 комисията за констатираните от отдела за вътрешен контрол несъответствия, описани в него, и за предприетите мерки във връзка с тях.

Чл. 80. (1) Управителният орган на инвестиционния посредник приема правила за вътрешен контрол, както и политики и процедури за установяване на всеки риск от неизпълнение на задълженията на инвестиционния посредник по ЗПФИ и актовете по прилагането му и на свързаните с това рискове и адекватни мерки и процедури за минимизиране на тези рискове, съобразени с извършваната от инвестиционния посредник дейност.

(2) Управителният орган на инвестиционния посредник ежегодно до 31 януари преглежда и оценява правилата, политиките и процедурите по ал. 1 с цел осигуряване на законосъобразното, ефективно и надеждно функциониране на отдела за вътрешен контрол, като при непълноти и/или необходимост от подобряване на вътрешния контрол приема изменения и допълнения в правилата. Независимо от изискването по изречение първо управителният орган приема изменения и допълнения в правилата, политиките и процедурите по ал. 1 при констатиране на необходимост от това.

Чл. 81. (1) Инвестиционният посредник, по решение на управителния орган, може да не прилага в дейността си мерките по чл. 76, ал. 5 и/или чл. 77, ал. 3 , ако те не са необходими с оглед мащаба и комплексността на дейността му и вида и обхвата на извършваните при инвестиционни услуги и дейности и неспазването им не създава опасност за законосъобразното, ефективно и надеждно осъществяване на вътрешния контрол в инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник най-късно на следващия работен ден след вземане на

решението по ал. 1 уведомява заместник-председателя за това, като представя доказателства за спазването на условията по ал. 1.

(3) Въз основа на уведомлението по ал. 2 заместник-председателят извършва преценка за спазването на условията по ал. 1, като може да разпорежи писмено на инвестиционния посредник да продължи да прилага в дейността си изискванията по чл. 76, ал. 5 и/или чл. 77, ал. 3, ако тези условия не са спазени. Разпореждане по предходното изречение може да бъде дадено след получаване на уведомлението по ал. 2 или при получаване на допълнителни данни, въз основа на които може да бъде направен извод, че условията по ал. 1 не са спазени.

Раздел III

Управление на риска

Чл. 82. (1) Управителният орган на инвестиционния посредник приема и прилага правила за управление на риска, съобразени с извършваната от инвестиционния посредник дейност, които:

1. съдържат политика и процедури за установяване на рисковете, свързани с дейностите, процедурите и системите на инвестиционния посредник, и за определяне на допусканото от инвестиционния посредник ниво на риск, ако такова може да бъде установено;
2. съдържат ефективни процедури и мерки за управление на рисковете, свързани с дейностите, процедурите и системите на инвестиционния посредник в съответствие с допусканото от инвестиционния посредник за допустимо ниво на риск;
3. включват механизми за осъществяване на наблюдение върху адекватността и ефективността на политиката и процедурите по т. 1 и върху спазването от инвестиционния посредник и лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник, на процедурите и мерките по т. 2;
4. включва механизми за наблюдение върху адекватността и ефективността на предприетите мерки за отстраняване на констатирани непълноти и несъответствия в политиката и процедурите по т. 1 и процедурите и мерките по т. 2, вкл. невъзможност за спазването им от лицата.

(2) Управителният орган на инвестиционния посредник най-малко веднъж на 3 месеца преглежда и оценява правилата по ал. 1, като при непълноти и/или необходимост от подобряване на управлението на риска приема изменения и допълнения в правилата. Независимо от изискването по предходното изречение управителният орган приема изменения и допълнения в правилата по ал. 1 при констатиране на необходимост от това.

(3) Инвестиционният посредник, когато е приложимо и с оглед естеството, мащаба и сложността на неговата дейност и вида и обхвата на извършваните при осъществяването ѝ инвестиционни услуги и дейности, разполага с отдел за управление на риска, който функционира независимо и прилага политиката и процедурите по ал. 1.

(4) Отделът за управление на риска изготвя и представя на управителния орган, както и на контролния орган, ако е налице такъв, на инвестиционния посредник до 10-о число на всеки месец доклад за дейността на отдела през предходния месец, в който посочва констатираните непълноти и несъответствия в политиката и процедурите по ал. 1, т. 1 и процедурите и мерките по ал. 1, т. 2, както и предприетите мерки за отстраняването им.

(5) Инвестиционният посредник може да не създава отдел за управление на риска съгласно ал. 3, ако поддържането на такъв не съответства на естеството, мащаба и комплексността на дейността му и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности и може да докаже във всеки един момент, че политиката и процедурите, установени съгласно ал. 1, отговарят на изискванията по ал. 1 и са ефективни.

(6) В случая по ал. 5 по искане на заместник-председателя инвестиционният посредник представя доказателства за наличието на условията по ал. 5. Заместник-председателят може да разпорежи на инвестиционния посредник да създаде отдел за управление на риска съгласно ал. 3, ако условията по ал. 5 не са спазени.

Раздел IV

Вътрешен одит

Чл. 83. (1) Инвестиционният посредник, когато е приложимо и с оглед на естеството, мащаба и сложността на неговата дейност и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности, създава и поддържа отдел за вътрешен одит, който функционира отделно и независимо от другите отдели и дейности и проверява и оценява съответствието и ефективността на приетите от инвестиционния посредник вътрешни правила и създадените системи за вътрешна организация, вътрешен контрол, съхраняване и обработка на информацията, счетоводна отчетност и др.

(2) За лицата от отдела за вътрешен одит се прилагат съответно изискванията по чл. 76, ал. 3 и чл. 77, ал. 3, а за ръководителя - изискванията по чл. 77, ал. 2.

(3) Ръководителят на отдела за вътрешен одит приема план за извършване на проверките по ал. 1 и осигурява спазването му.

(4) След извършване на проверка в съответствие с плана по ал. 3 ръководителят на отдела за вътрешен контрол може да даде препоръки за отстраняване на констатираните непълноти и несъответствия. В случаите по предходното изречение отделът проверява предприетите в съответствие с тях действия и приложените мерки и удостоверява изпълнението им.

(5) Отделът за вътрешен одит изготвя и представя на управителния орган, както и на контролния орган, ако има такъв, на инвестиционния посредник до 10-о число на всеки месец доклад за дейността на отдела за предходния месец, в който посочва констатираните непълноти и несъответствия, както и предприетите мерки за отстраняването им.

(6) Инвестиционният посредник може да не създава отдел за вътрешен одит, съответно той може да се състои само от едно лице, ако поддържането на такъв съгласно ал. 1 - 3 не съответства на естеството, мащаба и комплексността на дейността му и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности.

(7) В случая по ал. 6 по искане на заместник-председателя инвестиционният посредник представя доказателства за наличието на условията по ал. 6. Заместник-председателят може да разпорежи на инвестиционния посредник да създаде отдел за вътрешен одит, ако наличието на такъв е необходимо с оглед естеството, мащаба и комплексността на дейността на инвестиционния посредник и вида и обхвата на извършваните инвестиционни услуги и дейности.

(8) Управителният орган на инвестиционния посредник ежегодно в срок до 31 януари преглежда и оценява функционирането на отдела за вътрешен одит, като приема съответни мерки при необходимост от подобряване на неговата дейност. Независимо от изискването по предходното изречение управителният орган приема съответни мерки за подобряване на вътрешния одит при констатиране на необходимост от това.

Глава девета

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 84. (1) Лицата, получили лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, представят в комисията в 7-дневен срок:

1. копие от решение на окръжния съд за вписване в търговския регистър на дружеството, съответно на промяната в предмета на дейност;

2. списък с адресите на помещенията, в които ще се извършва съответната дейност, копие от документ (нотариален акт или друг акт за собственост, нотариален акт за учредено вещно право на ползване, договор за наем), удостоверяващ права върху помещенията, в които ще се извършва съответната дейност, и сертификат за противопожарна безопасност за тези помещения;

3. писмени сведения за техническото и програмното осигуряване, необходимо за извършване на дейността.

(2) Копие от решението по ал. 1, т. 1 се представя в комисията в 7-дневен срок, а документите по т. 2 и 3 - в 14-дневен срок от влизането в сила на решението за вписване в търговския регистър.

Чл. 85. (1) Инвестиционните посредници уведомяват комисията за:

1. промяна на предмета на дейност, наименованието, седалището и адреса на управление, идентификационния код БУЛСТАТ или данъчния номер;

2. откриване или закриване на клон или офис;

3. промяна в начина на представяване;

4. изменение и/или допълнение на устава, съответно на дружествения договор, и на прилаганите правила, процедури и системи на инвестиционния посредник;

5. промяна в обстоятелствата, отразени в документи, послужили като основание да се издаде лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, и в документите по чл. 84, ал. 1 ;

6. възникване или промяна на обстоятелство, в резултат на което нормативните изисквания към членовете на управителния или на контролния орган, към други лица, на които е възложено управлението на дружеството, или към други лица, които работят по договор за инвестиционния посредник, вече не са спазени;

7. промяна на лице, на което е възложено управлението на дружеството, на лицата по чл. 39, ал. 1, на ръководителя и на служители от отдела за вътрешен контрол, от отдела за вътрешен одит и от отдела за управление на риска;

8. отнемане на лиценза за извършване на дейност, както и за налагане на други принудителни мерки, административни наказания и други санкции за груби нарушения, свързани с предмета на дейност на дружеството, от Българската народна банка, от други държавни органи, от регулирания пазар на финансови инструменти или от депозитарната институция на членове на управителните и на контролните органи и на лица, работещи по договор за инвестиционния посредник;

9. откриване на производство по несъстоятелност;

10. вземане на решение за прекратяване;

11. откриване на производство по ликвидация;

12. настъпване на други обстоятелства, подлежащи на вписване в регистъра на комисията, съответно промени в тези обстоятелства.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява от инвестиционния посредник в 7-дневен срок от:

1. вземане на решението от компетентния орган по ал. 1, т. 1, 2, 3, 4, 7 и 10, а когато обстоятелството подлежи на вписване в търговския регистър - от вписването;

2. узнаване на възникването или промяната в обстоятелството по ал. 1, т. 5, 6, 8, 9 и 11;

3. вземане на решението от компетентния орган по ал. 1, т. 12, а когато обстоятелството подлежи на вписване в търговския регистър - от вписването, съответно от узнаването на възникването или промяната в обстоятелството.

(3) Инвестиционният посредник след всяко изменение по ал. 1, т. 4 представя пълен текст на съответния документ с измененията към съответната дата по ал. 2, т. 1.

(4) С извършване на уведомлението по ал. 1 инвестиционните посредници декларират, че не са настъпили други обстоятелства, включително промени във вече настъпили обстоятелства.

(5) Инвестиционният посредник заплаща в срок годишната такса за осъществяване на общ финансов надзор, включително за обработка на задължителната текуща и периодична информация и за извършване на проверки.

Чл. 86. До 15-о число на месеца, от който започва ново 3-месечие, инвестиционният посредник уведомява комисията за броя и обобщеното съдържание на:

1. постъпилите през изтеклото 3-месечие писмени жалби на негови клиенти, ако такива са налице, както и за резултатите от разглеждането на постъпилите жалби;
2. свързаните с предмета му на дейност като инвестиционен посредник съдебни дела, заведени през изтеклото 3-месечие от него и срещу него, съответно срещу членове на управителните и контролните му органи и срещу лицата, работещи по договор за него, както и за решенията, постановени по висящите дела, ако такива са налице.

Чл. 87. Инвестиционният посредник, който извършва сделки и дейности с финансови инструменти в трета държава, уведомява комисията в срок 3 работни дни за извършените през изтеклата седмица сделки и дейности в чужбина за своя сметка и за сметка на клиенти, за пазарното състояние, за съхраняването и осъществяването на правата по чуждестранните финансови инструменти, които инвестиционният посредник притежава, за своя сметка или за сметка на клиенти или които се притежават пряко от негови клиенти.

Чл. 88. Заместник-председателят може да приема указания относно начините за предоставяне на информация по тази глава.

Глава десета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Чл. 89. (1) Лицата, които са извършили нарушения на наредбата, както и лицата, които са допуснали извършването на такива нарушения, се наказват съгласно чл. 127, ал. 1 ЗПФИ.

(2) Актовете за констатираните нарушения на наредбата се съставят от упълномощени от заместник-председателя длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Дистрибуторски канал" означава "дистрибуторски канал" по смисъла на § 1, т. 9 ЗПЗФИ.

2. "Траен носител" означава средство за предоставяне на информация на клиент, което позволява на клиента да запази информацията, адресирана лично до него, по начин, позволяващ последващо запознаване с нея за период от време, адекватен за целите на предоставяне на информацията и позволяващ възпроизвеждане на съхранената информация без промени.

3. "Лица, които работят по договор за инвестиционния посредник" са:

- а) членовете на управителните органи на посредника;
- б) служители на посредника и всяко лице, чиито услуги са предоставени и са под контрола на посредника и което участва в предоставянето на инвестиционни услуги и дейности;
- в) физическо лице, което е пряко заето с предоставянето на услуги на инвестиционния посредник по силата на споразумение за възлагане на изпълнението на функции на трето

лице за целите на предоставяните от посредника инвестиционни услуги или дейности.

4. "Финансов анализатор" е лице, което работи по договор за инвестиционния посредник и изготвя инвестиционно изследване.

5. "Лице, с което лице, което работи по договор за инвестиционния посредник, има семейна връзка" означава:

а) съпруг на лице по т. 3 или партньор на такова лице, определен от съответното национално законодателство като равнопоставен на съпруг;

б) непълнолетни деца;

в) други роднини на лице по т. 3, с които то живее в едно домакинство не по-малко от една година от датата на личната сделка.

6. "Място на изпълнение" за целите на чл. 2, 4 и 5 означава регулиран пазар, многостранна система за търговия, систематичен участник или маркет мейкър или друг доставчик на ликвидност или лице, което изпълнява сходни на изброените функции в трета държава.

7. "Извършване по занятие на сделки с финансови инструменти" е налице при:

а) сключване на сделки с финансови инструменти от името и за сметка на повече от три лица, които не са роднини по права линия без ограничения, роднини по съребрена линия до трета степен включително или съпруг на лицето, сключило сделките, или

б) пряко сключване (не в изпълнение на подадени поръчки до инвестиционен посредник) на повече от три сделки с финансови инструменти за своя сметка с лица, които не са инвестиционни посредници, или лица по буква "а"; това ограничение не се отнася за сделките с финансови инструменти по чл. 149а, ал. 5 ЗППЦК.

8. "Прикрита покупка или продажба на финансови инструменти" е поредица от сделки и действия, свързани с финансови инструменти, чрез които се постига резултат на покупка и/или продажба на такива финансови инструменти, например замяна на акции с държавни ценни книжа и последваща продажба на държавните ценни книжа или замяна на акции с дългови финансови инструменти с остатъчен срок до падежа по-малко от един месец. Прикритата покупка или продажба на финансови инструменти се предполага, ако поредицата от сделки и действия по предходното изречение са извършени в период от един месец.

9. "Лична сделка" е сделка с финансови инструменти, извършена от или от името на лице, което работи по договор за инвестиционния посредник, ако е изпълнено едно от следните условия:

а) лицето, което работи по договор за инвестиционния посредник, действа извън обхвата на дейността, която извършва в това свое качество;

б) сделката се извършва за сметка на някое от следните лица:

аа) лицето, което работи по договор за инвестиционния посредник;

аб) лице, с което лицето по буква "аа" има семейна връзка или с което е свързано лице;

ав) лице, което има отношения с лицето по буква "аа", въз основа на които лицето по буква "аа" има пряк или непряк имуществен интерес от резултата от сделката, различен от такси или комисиони за изпълнение на сделката.

10. "Некомплексни финансови инструменти" са финансовите инструменти по чл. 28, ал. 6, т. 1 ЗПФИ, както и други финансови инструменти, които отговарят на следните условия:

а) не са ценни книжа по смисъла на § 1, т. 1, буква "в" от ДР и финансови инструменти по смисъла на чл. 3, т. 2, букви "в" - "и" ЗПФИ;

б) налице е честа възможност за разпореждане, обратно изкупуване или по друг начин реализиране на тези инструменти на цени, които са публично достъпни за пазарните участници и които са пазарни цени или цени, предоставени или потвърдени от системи за

оценка, независими от емитента;

в) не водят до съществуваща или потенциална отговорност за клиента, която превишава разходите за придобиване на инструмента;

г) осигурен е публичен достъп до адекватна и подробна информация за техните характеристики, която може лесно да бъде разбрана от обичаен непрофесионален клиент, за да направи информирана преценка дали да сключи сделка с този инструмент.

11. "Сделка за финансиране на ценни книжа" означава сделка за финансиране на ценни книжа по смисъла на [чл. 2, параграф 10 от Регламент 1287/2006/ЕК](#).

§ 2. (1) Всеки документ, който тази наредба изисква да бъде съставен в писмена форма, може да бъде съставен като електронен документ, при условие че е подписан съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис и е осигурено съответното спазване на другите изисквания на наредбата.

(2) В случаите, когато електронният документ съдържа електронно изявление, адресатът на което е комисията или заместник-председателят, то може да бъде подписано единствено с универсален електронен подпис.

(3) Комисията дава задължителни указания по прилагането на предходните алинеи.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Наредбата въвежда изискванията на [Директива 2006/73/ЕО](#) на Комисията за прилагане на [Директива 2004/39/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива.

§ 4. Наредбата отменя Наредба № 1 от 2003 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (ДВ, бр. 90 от 2003 г.).

§ 5. Наредбата се издава на основание § 25 във връзка с чл. 24, ал. 2 и 6, чл. 32, ал. 7, чл. 33, ал. 4, чл. 34, ал. 5, чл. 39, ал. 1, т. 5, чл. 41, ал. 2, чл. 43 и чл. 50, ал. 1 ЗПФИ и е приета с решение № 84-Н от 25.VII.2007 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 6. Комисията за финансов надзор дава задължителни указания по прилагането на наредбата.

§ 7. Заместник-председателят може да изготви образци на декларации и други стандартизирани документи.

§ 8. Заместник-председателят утвърждава списък, съдържащ минимум данни и информация, за които инвестиционните посредници са длъжни да водят отчетност съгласно ЗПФИ и тази наредба.

§ 9. Наредбата влиза в сила от 1 ноември 2007 г.